

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

LEDEN 2013

Sola Scriptura - Jedině Písmo
Solus Christus - Jedině Kristus
Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva

Sola Gratia - Jedině milostí
Sola Fide - Jedině vírou

OBSAH

Spojení kontrastů	1
Duchovní modlářství	2
Život ve zbožnosti	10
Jako když kape kohoutek	18
Je manželství dobrá nebo špatná volba?	22
Slovo rodičům	24
Jednoduchý návod pro výchovu dětí	28
O povinnostech dítek k rodičům svým	29
Tolik dětí? A dnes?	31
Proč má být rodina ve sboru pohromadě	34
V jakém stavu je dnes kázání Božího slova?	35
Je růst církve „přirozený“?	37
Jak zůstat věrný	40

SPOJENÍ KONTRASTŮ

James Stewart

Byl nejmírnějším a nejpokornějším ze všech lidí, a přesto hovořil o svém příchodu na nebeských oblacích s Boží slávou. Byl tak nekompromisní, že zlí duchové a démoni při Jeho příchodu křičeli v hrůze, a přesto natolik laskavý, vlídný a přístupný, že si s ním rády hrály děti a maličci se choulili v Jeho náruči. Jeho účast na jedné vesnické svatbě byla podobna přítomnosti sluneční záře.

Nikdo nebyl ani z poloviny tak soucitný k hříšníkům, avšak nikdo nikdy nemluvil tak ostře a odmítavě proti hříchu. Nalomenou třtinu nedolomil, miloval vždy naplno, a přesto neústupně vyžadoval od farizeů odpověď na otázku, jak je možné uniknout ze zatracení pekla. Snil sny a viděl vize, avšak, co se týče čirého prostého realismu, s přehledem poráží všechny naše strohé realisty. Byl služebníkem všech, omýval nohy učedníkům, a přece rázně kráčel do chrámu, kde prodavači spolu se směnárničky padali jeden přes druhého, aby unikli Jeho hněvu a ohni, který viděli planout v Jeho očích.

2 ZÁPAS O DUŠI

Zachránil ostatní, sebe nikoliv. Nikde v historii nenalzáme spojení takových kontrastů, s jakými se setkáváme v evan-

geliích. Ježíšovo tajemství zůstává tajemstvím Boží povahy. ■

Překlad Martina Kramosilová

REVIZE OSOBNÍ ZBOŽNOSTI

DUCHOVNÍ MODLÁŘSTVÍ

John Angell James

Apoštol Jan uzavírá svůj první list následujícím jemným, ale vážným napomenutím: „Dítky, uchraňte se model!“ Ti, kterým byla výtka adresována, se obrátili z pohanství a potřebovali být varováni před znovuupadnutím do dřívějšího modlářství i před každým skutkem, který by ho i v tom nejmenším nějak připouštěl. Není potřeba, abych vás před tímto hříchem varoval tak, jak vyplývá z textu. Nikdy jste nepoklekli před hrobkou nebo sochou a nikdy to neuděláte, ale nehrozí nám **duchovní** modlářství? První příkázání Desatera říká: „Nebudeš mít jiné bohy vedle mne.“ Smyslem tohoto příkázání, jež je základem celé víry, není jen to, že nemáme uznávat jiné bohy mimo Hospodina, ale také že bychom k Němu měli přistupovat jako k Bohu! To znamená, že – pro své nejvyšší blaho – Ho musíme milovat celým srdcem, sloužit Mu celým životem a být na Něm závislí. Je zřejmé, že vše výše uvedené, stejně jako modlitba a chvála, je uctívání, které Bůh vyžaduje.

Klečet, ať už před Bohem nebo před modlou, nemá žádný význam, pokud to není současně vyjádření stavu mysli a srdce. City jsou mnohem opravdovější a výmluvnější poctou než tělesné postoje a vnější formy uctívání. Je totiž zřejmé,

že kohokoliv nebo cokoliv oddaně milujeme a udělali bychom všechno, abychom je zachovali a uspokojili, cokoliv, na čem závisí naše štěstí a pomoc, cokoliv okupuje většinu našeho srdce – to je ve skutečnosti náš bůh! Ať už je to Jehova nebo Jupiter, přátelé, majetek nebo naše vlastní touhy či naše vlastní já! Není proto na místě se bát, že srdce mnoha vyznavačů se příliš zabývájí jinými objekty uctívání než samotným Bohem, a proto potřebují napomenutí: „Dítky, uchraňte se model!“? Objektů duchovního modlářství existuje mnoho druhů.

1. Modly SRDCE

JÁ je velkou modlou, která je rivalem Boha a která staví hráz oddělující Boha od lidského uctívání. To je ta „urážlivá socha budící žárlivý hněv“ i v Hospodinově chrámě! Je to překvapivé a vzbuzuje to lítost, když si uvědomíme, jak moc vstupuje JÁ téměř do všeho, co děláme. Kromě nepřipustného druhu sebespravedlnosti, jež vede mnoho neobrácených lidí v touze po Božím přijetí k závislosti na vlastních skutcích, se u velkého počtu obrácených nachází velká míra hledání sebe sama, sebehodnocení, sebeobdivu a závislosti na sobě samém. Jak skrytě někteří hledají

vlastní chválu v tom, co veřejně dělají pro Boha a své bližní! Jak jsou hladoví po obdivu a potlesku svých bližních! Jak velkou míru jejich JÁ vidí Ten, jenž je zná mnohem lépe než oni sami sebe, na dně jejich nejúžasnějších služeb, darů a nejnákladnějších obětí (a jak málo se z něčeho takového podezřívají)! Jak velmi někteří z nich milují, když jsou obdivovány jejich zbožné zkušenosti, bolestné konflikty, hluboké smutky, živá radost, jak moc milují své plně ujištění! S jakými pocity sebechvály tajně meditují nad těmito výkony nebo je vztahují na své přátele! Jak moc někteří lpí na svém bezúhonném chození, neposkvrněném charakteru, na tom, aby je sbor i svět ctíl – dělají modlu ze své pověsti!

Znal jsem váženého muže, který v bezúhonném chození dosáhl věku sedmdesáti let. Pro svou svatost byl oceňován všemi, kdo ho znali. Pak upadl do odporné nemorálnosti. Když byl tázán, zda by dokázal vystopovat příčinu svého pádu, odpověděl: „Byl jsem hrdý na svou pověst a Satan využil mého stavu myslí, uvedl mě do pokušení a já jsem se lapil do osidla své vlastní pýchy!“ Existuje mnoho způsobů, jakými JÁ odlákává srdce od Boha. Jak nepatrné jsou jeho činy, jak skryté jeho pohyby, a přitom jak obrovský je jeho vliv. Jak JÁ ničí naše motivy, snižuje naše cíle, narušuje naše city a poskvrňuje naše nejlepší skutky. Kolik kadidla je mu páleno a kolik obětí je pokládáno na oltář této modly!

2. Modly DOMOVA

Naši příbuzní stejně jako Bůh vyžadují naši pozornost a zaslouží si ji. Manželé a manželky, rodiče a děti, bratři a sestry

nejsou k vzájemné lásce hnáni jen instinktem, ale i Božím příkazem. Je to přirozený zákon a zákon zjevení. Tito milí příjemci našich citů, všech drobných laskavostí a vlídné podpory pramenící ze závazků, které nás s nimi spojují, jsou zdroji nejčistších a nejprávoplatnějších radostí na zemi. Jak básník nádherně vyjádřil: „Domácí štěstí je jediná opravdová blaženost, jež přežila pád.“

Ale i láska k našim blízkým musí být poddána lásce, kterou chováme k Bohu. Jemu musí patřit trůn našeho srdce a všichni ostatní nesmí sahat výše než k podnoží. Pokud naše štěstí závisí na těchto našich milých více než na Boží přízni, pokud při propočítávání svého vlastnictví a sčítání celkové sumy našich radostí je přirozeně stavíme na první místo, pokud se těšíme v tom, co máme, a vztahujeme to na ně spíše než na Boha, pokud se děsíme ztráty někoho z nich, pokud cítíme, že by nás nic neudělalo šťastnými, kdyby nás opustili, pokud si k nim denně i hodinu po hodině chodíme pro uspokojení, pokud nás těší jen sebou samými a kvůli nim samotným, bez Boha, pokud místo toho, aby vedli naše srdce k Bohu, je od Boha drží dál, pokud nám působí větší starost, jak se vyhnout všemu, co by mohlo ohrozit jejich existenci, než naše setrvávání v Boží přízni, pokud nás dočasné přerušování jejich radostného období zasáhne více než ztráta radosti v Bohu a svatých privilegií, pokud při jejich odchodu cítíme zoufalství a opuštěnost, jako kdybychom přišli o ně všechny, nebo si představte, že takto bychom se cítili, kdyby opravdu došlo k takovému neštěstí –

4 ZÁPAS O DUŠI

potom je nade vše jasné, že jsou našimi modlami a uctíváme je!

Jak je to zřejmé všem, jen ne jim samotným, a jsou chvíle, kdy i oni mají podezření, že mnoho mužů a žen je si navzájem bohem. Vzájemné úsměvy jsou jim více než světlo Boží podpory a jejich vzájemná láska pro ně znamená více než milující laskavost jejich nebeského Otce. A kolik rodičů potřebuje jednoduché napomenutí starého pisatele: „Chraňte se malých model v bílých košilkách.“ Nemám v úmyslu omezovat rodiče v jejich citech. Kdo by tlumil ostražitost, něhu a nekonečné skutky mateřské lásky? Kdo by mohl svým zásahem zabránit péči nutné k ochraně, krmení a výchově těch malých bezmocných stvoření, jež jsou tak závislá na matčině oku, paži a srdci? Rád bych však matce připomenul, že Boha má milovat, sloužit Mu a těšit Ho stejně jako dítě. Boha, který je sám o sobě a měl by být i pro ni jistě více než její milý syn. A pokud všechny její myšlenky a city, záměry a cíle proudí v jednom nerozděleném prameni k dítěti, není potom její modlou? Bůh nebude, neměl by být zapomenut a odsunut ani kvůli manželovi nebo manželce, rodiči nebo dítěti. Bůh neučinil nemožným milovat ho nadevše a zároveň milovat naše pozemské blízké dostatečně. Tyto dva objekty lásky nejsou neslučitelné. Zástupy manželů a manželek se navzájem něžně milovaly, a přesto milovaly Boha nadevše. Zástupy rodičů milovaly své děti moudře, láskyplně, lopotně, a přesto milovaly Boha nadevše. Přijměte proto slovo napomenutí – nedovolte svému

srdci, aby se přespříliš zahltilo těmito příjemci vašich nejlepších pozemských citů.

V některých případech to nemusí být někdo z domácnosti, ale celá domácnost, co odloudí srdce od Boha – příjemný domov, všude plno blízkých, prostorný dům, dostatek, zdraví, zkrátka tiché a příjemné bydlo. Potěšení domácího kruhu patří mezi nejsladší potěšení na zemi, a ten, kdo má šťastný domov, musí čelit jednomu z nejmocnějších rivalů a konkurentů Boha v boji o své srdce. Vrátit se z dějiště své denní lopoty do tichého domova, být uvítán úsměvem oddané manželky a rozradostněných dětí, plným stolem, duševní pohodou, ach! V jakém je nebezpečí, když má pocit, že ke svému štěstí potřebuje jen málo Boží přízně a nebeské slávy, když si řekne nebo alespoň pomyslí: „Toto je můj chrám, můj bůh, mé nebe!“

V některých případech je nádherný dům a zahrada, elegantní nábytek a všechny složky blahobytu modlou, ze které se srdce těší a city se v ní kochají. Jak marnivý je majitel krásné domácnosti – jak do ní vnáší svou pýchu! Prochází se svým rájem a jeho duch se v něm pozvedá. Jak to vše udržet v pořádku a kráse, tím se zabývá jeho mysl a to je štěstím jeho života. Uprostřed všeho svého majetku myslí na Boha jen málo a ještě méně v Něm hledá radost. Jeho majetek ho nevede k Dárci, jak by měl, ale zadržuje jeho duši od božského centra a pokoje. Je to ráj. Patří však mezi ty pozemské, ve kterém raději komunikuje s viditelným světem než s neviditelným Bohem! Je to místo, kde nehledí na neviditelné a věčné záležitosti, ale na

věci viditelné a dočasné. Takové jsou domácí modly.

3. Existují také PRACOVNÍ modly

Někteří zbožní lidé jsou požehnáni prosperujícím, vzkvétajícím podnikem nebo lukrativním zaměstnáním. Možná získali jméno, vybudovali si pověst, mají velké množství peněz. Jejich zisky jsou významné, jejich majetek narůstá, jejich váženost stoupá, sousedé k nim vzhlíží, někteří závistivě, jiní s údivem. Jak je tento stav nebezpečný pro duši! Takové podnikání se často stává příliš úspěšným konkurentem Boha v našem srdci. Prosperující podnikatelé jsou náchylní pustit se do svého obchodování celou svou duší, je to jejich štěstím, jejich závislostí, jejich jedinou starostí. Obdivují svůj úspěch a sami sebe podle něj hodnotí, sledují ho s naléhavou citlivostí, třesou se, pokud se objeví známky náchylnosti ke změně, dívají se se znepokojivou žárlivostí na rostoucí prosperitu ostatních v jejich oboru, blahopřejí si k velikosti svých zisků, vyvyšují se pro solidnost svých financí a hodnocení, kterého se jim dostává od světa, jdou na dějiště svého úspěchu s vědomou pýchou, zkrátka jejich duše je svázána s jejich podnikem – jejich modlou. V podstatě mu říkají: „Ty jsi můj Bůh – zachraň mě.“ Ale kde je po celou tu dobu jejich víra? Měli vůbec někdy nějakou? Pokud ano, je žalostně malá, vlažná a mdlá. „Opět vám pravím, je snadnější, aby velbloud prošel uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království.“ Ať takový člověk pochopí, že nemůže sloužit Bohu a ma-

monu. Stejně jako sláva Hospodinova opustila jeruzalémský chrám, odstoupí i Boží Duch od takového srdce, protože se stalo sídlem modly, která zde má svůj oltář, svou bohoslužbu a svého ctitele.

4. Modly SVĚTA

Modly, které uctívají děti tohoto světa a na jejichž uctívání se také někdy podílí Boží děti. Jaké zástupy jsou bez přestání shromážděny v „chrámu módy“ – té zářivé a působné bohyně vkusu a elegance. Jak nákladné oběti skromnosti, střizlivosti, času, peněz a užitečnosti jsou pokládány na její oltář! Zkoumání, starostlivost, štěstí mnohých jsou povážlivě postaveny na záležitostech módy. Poznaný nedostatek vkusu by je rozrušil více než přestoupení pravdy nebo spravedlnosti! Vědomý nedostatek elegance je vážnější než nedostatek zbožnosti nebo milosti! A být za svými noblesními sousedy pozadu v nových modelech oblečení, nábytku nebo stylu bydlení je daleko horší než nedostatek úcty, štědrosti nebo vděčnosti! Móda je zkrátka bohem jejich modlářství, před ní se jejich srdce sklání, a vzdává jí pocty, a vůbec nezáleží na tom, jak často chodí do sboru či kaple nebo s jakým zápalem opakují své modlitby.

A nevěnují snad i hlasatelé víry této modle přehnanou pozornost? Neodvrací se od Boha, aby navštívili svatyni této falešné bohyně? Některí dobří lidé se až příliš zabývají jemností, elegancí a módou. Podívejte se na ně v jejich oblecích, na jejich nábytek, na jejich povyražení, na to, jak tráví pozdní hodiny. Poslouchejte jejich konverzace o novém, vkusném, nád-

6 ZÁPAS O DUŠI

herném. Pohleďte na způsob jejich vyznání – vybírají si populární přesvědčení, sbory, kazatele a podle vkusu upravují dokonce i své uctívání Boha! A pokud byste mohli prozkoumat jejich srdce, jako to dělá Bůh, a pozorovat jejich úzkostnou péči, výmysly, plány a záměry, jež sláskou chovají ve svém objetí, totiž touhu zářit, excelovat, být obdivován, působit elegantně a vkusně, být považován za prvního, pokud jde o módnost – najednou poznáte modlu, před jejímž oltářem se často klanějí spolu se zástupy!

Těmito záležitostmi se zabývají daleko častěji než takovými věcmi, jako je duchovní stav mysli, ponížení způsobené hříchem, kultivace ovoce Ducha a cvičení pro nebe. Jednoduchost nacházející se v Kristu je takovým myslím cizí. Bůh je možná jejich Bohem, ale prodlévají tak moc a tak často a tak dlouho v chrámu módy, že je pochybné, zda jsou k Němu jejich srdce upřímná. Tak dychtí po tom, aby se přiblížili lidem tohoto světa v jejich obecných zvycích, až to vyvolává otázku, zda nepatří více k nim než k Božím lidem! Nebo pokud se nemohou Pána vzdát, je zřejmé, že Mu chtějí sloužit v kněžském rouchu a mít práva modly.

Mezi modly světa patří i literatura a věda. Jsou daleko důstojnější než ta, o které jsem se právě zmínil. Přestože mohou být považovány, a mnozí je tak berou, za výsostně dobré, jsou to bozi mysli a srdce. Kolik z nás téměř uctívá „poznání“ a prostředky k jeho získání. Nejde jim o poznání pravého Boha a Ježíše Krista, kterého poslal, ale o poznání přírody. Příroda je jejich bohyní a země-

koule jejich chrámem, v němž ji zbožňují. I někteří dobří muži, kteří mají hlad po informacích, lásku ke knihám, zálibu ve vědě, dovádí to vše příliš daleko a hrozí jim nebezpečí, že budou okouzleni více tím, co je intelektuální než tím, co je morální, a že budou přespříliš čerpat své štěstí z věcí viditelných a dočasných, v jejichž středu se řídí smysly, spíše než z věcí neviditelných a věčných, které mohou být chápány jen vírou.

5. Modly SVATYNĚ

Stejně jako ve starém chrámu se i v Božím domě nacházejí další objekty určené k uctívání, které se netýkají Jeho a jsou nad Ním. Tam, kde by Bůh a pouze On měl být nade vším, nacházíme vztyčené oltáře a oběti přinášené Jeho rivalům! Jak nepatrná (kontext spíše hovoří pro opačný význam slova) pocta je věnována lidským jménům a lidskému teologickému systému a jak moc od některých slýcháváme o Otcích, mimo jiné o Lutherovi, Kalvínovi, Wesleyovi a Whitefieldovi. Jaké volání se dnes ozývá od zástupů na adresu církve. Od některých slýcháváme více o „církvi“, která je jen tělem, než o Kristu, jenž je božskou Hlavou. Církev je podle nich viditelným zjevením Krista a zdá se, že o viditelném Kristu se více rozjímá a mluví než o neviditelném Kristu. Vliv a autorita posledně jmenovaného je těmito lidmi předávána dříve zmíněnému, pokud jím není zcela zastoupena. Církev je velkým objektem jejich víry a důvěry a stíní jim v pohledu na samotného Zachránce světa či Ho dokonce zcela zakrývá. Více se mluví o svátostech než o evangeliu, více se na ně

spoléhá, více se s nimi počítá, jsou oslavovanější než ospravedlnění vírou. Lidské kněžství, ačkoliv je z jejich pohledu ustanoveno, aby bylo odrazem, zastiňuje lesk toho, co pochází od Boha. Lidská měřítka názorů a víry jsou dávana na roveň s tím jediným dokonalým, neomylným a směrodatným. Krátce řečeno, místo aby při příchodu do Božího domu našli samotného Boha, jenž se jim zjevuje v jednoduchosti své vlastní pravdy a uctívání, místo toho, aby z něho učinili Alfu i Omegu, před níž jejich mysl i srdce leží tváří k zemi, klaní se mnoha jiným objektům, které do jednoho předstírají, že vedou

k Němu, ale které se ve skutečnosti vsunuly mezi Něj a duši, aby odloudily pozornost ctitele od Ježíše a sdílely s ním trůn!

Jiní proměňují v modlu kazatele. Horlivě propojeni s některým z nejoblíbenějších služebníků se mohou těšit z pravdy, jen pokud ji vyřkne on. Všichni ostatní jsou opomíjeni, ne-li úplně zavržováni. Žádné modlitby nepozdvihnou jejich chvíle ztišení, pouze ty jeho. Neborou poučení ani povzbuzení z žádné služby slovem, pouze z jeho. Když nestojí za kazatelnou on, nebudou nikomu jinému naslouchat. Jejich víra a jejich nábožné ladění závisí celé na něm. Nejjasnější vysvětlení pravdy, nejúžasnější pohledy na Boží vlastnosti, nejplnější projevy Krista, nejpozvůdívější zjevení nebeské slávy jsou nic, pokud nepochází z jeho úst. V tomto případě byl kazatel

proměněn v modlu a je to on, kdo je uctíván, ne Bůh.

Běda, běda, kolika možnými způsoby dokáže lidské srdce zabloudit od Boha! A z kolika možných substancí si své modly vytváří! Hříšnost modlářství antické doby byla vyostřena tím, že uctívali také nízké objekty a Boží slávu zaměnili za plazící se tvory. Jak však to, že děláme to samé, zvětšuje naši pošetilost a vinu!

***Já jsem Hospodin. To je mé
jméno. Svou slávu nikomu
nedám, svou chválu nepo-
stoupím modlám.***

Izajáš 42,8

Moji drazí přátelé, rád bych vás napomenul, abyste uctívali Boha samotného. Dejte své srdce, své celé srdce Jemu. Není to snad váš hřích a neměli byste se stydět a trápit, že věnujete tolik své

energie jiným objektům a tak málo Jemu, že Ho nectíte tak, jak je Bůh hoden a jak to vyžaduje? Vzpomeňte si, že je Bůh, Bůh v Kristu, smířený Bůh, váš Otec, váš podíl, plný slávy a milosti. Přemýšlejte, jak byste Ho měli milovat cele, horlivě, stále, oddaně. Když uvažujeme o Jeho slávě, mohlo by se zdát, že ta nejjednodušší věc na světě je milovat Ho a sloužit Mu a nejtěžší věc na světě je milovat cokoliv jiného. Jako kdyby bylo nemožné ztratit z dohledu Jeho slávu a Jeho přitažlivost, nemít čas, sklon nebo schopnost zajímat se o něco jiného než o Jeho přízeň, která znamená život, a o Jeho milující laskavost, která je lepší než život. Jako kdybychom kvůli naději Jeho přízně v Kristu, jenž je náš podíl, opravdu už netoužili po jiném objektu nebo zdroji potěšení, tak jako odsouzený trestanec netouží po ničem jiném než královské milos-

8 ZÁPAS O DUŠI

člověk trpící hladem po jídle. Jak je nízké, že i když objektem naší lásky má být ohromný Bůh, jsme tak zabráni do omezených věcí, a mnoho z nich skutečně spadá do minutových záležitostí tohoto světa, a že přes Jeho lásku k nám, jež je nám řeckou potěšením, jsme tak závislí na blaženosti z „kapek pozemské radosti“, které stékají a kapou ze stvořeného dobra!

Jak urážlivé to musí být pro Boha, který ví a který sám zná nepopsatelnou slávu své vlastní podstaty! Jak nevděčné Mu to musí připadat – otevřel pro nás zdroj živých vod a vidí nás, jak se od něj odvracíme, abychom si vyřezali porušené nádrže, jež neudrží žádnou vodu! Jak hanlivé je pro Něj vidět někoho nám blízkého, podnik, dům nebo služebníka, jak je vyvyšujeme na úroveň rivala, jenž požaduje naše srdce a přijímá city, důvěru a oddanost, které náležejí pouze Bohu! Pamatujte, že Bůh je žárlivý – zrovna jako je mezi lidmi žárlivost zažehnuta na nejvyšší stupeň, když vidí, jak je dána přednost někomu nebo něčemu nehodnému či bezvýznamnému, stejně tak se Bohu znelíbí, musí se Mu znelíbit, pokud upřednostňujeme objekty, jež nabízí tento svět ze svého nejlepšího.

Náš hřích je v této souvislosti naším trestem. Prorok říká: „Ti, kdo se oddávají klamným nicotnostem, opouštějí svou věrnost.“ To platí o duchovním modlářství stejně jako v doslovném významu. „Všichni, kdo opouštějí Hospodina, se budou stydět.“ Odvrátit se od Boha ke stvoření, záviset na něm a hledat v něm své štěstí – ve stvořeném namísto v jeho Stvořiteli – nám připraví pouze hořkost zkla-

mání, mrzutost a výčitky sobě samým! Je to jako odvrátit se od slunce ke mdlé svíče, jejíž světlo brzy zmizí v kouři a nepříjemném zápachu! Je to jako odvrátit se od plné a tekoucí fontány k mrakům bez deště a ke studni bez vody. Zkušenosti druhých stejně jako ty naše ukazují, že obecně řečeno naše nejtěžší zkoušky, naše nejbolestivější rány přicházejí od objektů, které jsme milovali a sloužili jim na Boží účet. Naše modly se stanou naší metlou! – To je v Bohu správné a moudré, užitečné varování pro naši budoucnost a upozornění pro ostatní.

Pokud je láska ke stvoření nadměrná a shovívavá, ke škodě Boží cti, obírá obnovené srdce o sílu a ožebračuje duši o její duchovní bohatství a rozkvět. Mnozí se dokonale přesvědčili o tom, že pod oslabujícím a ničivým vlivem tohoto nepřiměřeného vztahu k některým objektům světa klesla jejich víra na pouhou formu. Mají jméno, aby pro něj žili, ale jsou mrtví. A pokud se vůbec někdy nad svou situací zamyslí, tak ve smyslu básnickových slov:

*Jak poklidné hodiny jsem kdysi prožíval,
jak sladká je vzpomínka na ně!
Zanechaly však bolestnou prázdnotu,
kterou svět nemůže nikdy vyplnit.*

Kvůli úskočnosti našeho srdce jsme přitahováni čistými a v jádru dobrými objekty, které se nám v některých případech stanou modlou. Mám tím na mysli „v jádru dobré“ samy o sobě, ale hříšné pro přehnaný vztah, který si k nim vytváříme. Jako vyznavači pravé víry nemilujete ani

nemůžete milovat a uctívat hřích. Děti tohoto světa mohou dělat neřesti a vyvyšovat je na úroveň bohů. Mnohé z vašich model jsou však ctnosti nebo objekty samy o sobě docela nevinné. Máte a měli byste milovat své přfbuzné, máte a měli byste si vážit svého podnikání, domova, služebníků a předpisů víry. Tyto věci se stávají hříšnými, jen pokud jsou milovány více než Bůh. Tady je ten problém – zachovávat je v poddanosti Bohu. Úskočnost našeho srdce však využívá tohoto problému, aby nás oslepila, abychom nerozeznali rozdíl mezi právoplatnou a neprávoplatnou láskou, a rychle nás donutila přestoupit hranici.

Moji drazí přátelé, dovolte mi s vášností vás pobídnout, abyste se nad touto věcí hluboce zamysleli. Zkoumejte svá srdce. Nevztahuje se obvinění z duchovního modlářství právě na vás? Neexistuje nějaký objekt nebo typ věcí, které vstoupily mezi Boha a vaše duše? Nemáte žádné modly? Odchází vaše srdce od Pána? Zkoumejte svou mysl, dům, podnik, svatyni, svět – a zjistěte, kam odešlo a co jste povýšili do role konkurenta samotného Boha. Bud'te k sobě poctiví. Neexistuje něco, kvůli čemu je s vámi Bůh ve sporu? Ptejte se sami sebe, čemu důvěřujete, k čemu vzhlížíte, na čem závisí vaše štěstí. Skutečně vzhlížíte nade vše a především k Bohu? Je Bůh vaším středem, pokojem, místem přebývání? Znamená pro vás Kristus více než všechno ostatní? Je to On, kdo je pro vás vzácný? Je On ten hlavní mezi deseti tisíci, ten úplně nejmilovanější? Je sluncem, které tvoří den vašeho blahobytu, měsícem, který osvětluje noc va-

šich nesnází? Je vaším bohatstvím, vaším přítelem, vaším domovem, vaší perlou velké ceny? Řekněte, bratři, je vám Bůh opravdu Bohem – milovaným a uctívaným, jak by měl Bůh být?

Zatímco se modlíte za úpadek model v pohanských zemích, ptejte se sami sebe, zda nejsou ve vašich srdcích a domovech modly, které by měly být zbořeny. Zda se sami nepotřebujete obrátit od uctívání svého já a mamonu, zatímco toužíte po obrácení uctíváčů hinduistických božstev. Pokořte se, hluboce se pokořte pro tento váš hřích!

Jak přízemní životy vedou mnozí křesťané! Hledejte více milosti, abyste mohli svá srdce, celá svá srdce odevzdat Bohu. On to vyžaduje, nepřijme žádné odmítnutí ani nepřipustí žádnou omluvu pro odmítnutí. Z Jeho pohledu je téměř nevýznamné, kdo nebo co postavilo tento Jeho nárok na vedlejší kolej. Zločinnost nemá tolik odstínů, jak se mnozí domnívají – objekt sám v sobě může být sebezákonnější a sebestmavnější, ale náklonnost, se kterou je milován, je stále zakázaná.

Na závěr vám říkám, abyste si osvojili slova básníka z další části již citovaného chvalo zpěvu:

*Sebemilejší modlu, kterou jsem poznal,
at' už je to cokoliv,
pomoz mi dostat z Tvého trůnu,
abych uctíval jen Tebe!
At' je mé chození ve stálé blízkosti Bohu,
má duše klidná a pokojná,
at' mi jasné světlo ukazuje cestu,
která vede k Beránkovi!*

ŽIVOT V OPRAVDOVÉ ZBOŽNOSTI – JK 1,19–27

– jk –

Úvod – kontext

Jakub, bratr Páně, psal křesťanům rozptýleným po celé tehdejší Římské říši. Napsal jim povzbuzení k vytrvalosti ve zkouškách a výzvu k radosti. Jeho dopis je velmi praktický a ukazuje nám jednoduchý křesťanský život v opravdové zbožnosti a vážnosti. K takovému životu potřebujeme moudrost, kterou si máme vyprosít od Boha, jenž je dárce všeho dobrého.

Zkoušky přicházejí, aby z nás dostaly to nejlepší. Mají nás přetavit do nádherných klenotů v Boží klenotnici a nikoliv nás rozbít na kousky. Ovšem během zkoušek (i během pokušení!) máme většinou snahu obviňovat z našich problémů Boha a ty ostatní, spíše než se podvolit Bohu a podřídit se Jeho slovu (v. 2–8, 13–16). Víme, že každý dobrý dar je shůry, od Otce světél (Jk 1,17).

♦ *Z jeho rozhodnutí jsme se znovu zrodili slovem pravdy, abychom byli jakoby první sklizní jeho stvoření. (Jk 1,18)*

Jakub ukazuje, že jsme se narodili ze slova. Podobně to napsal apoštol Petr:

♦ *Vždyť jste se znovu narodili, nikoli z pomíjitelného semene, nýbrž z nepomíjitelného, skrze živé a věčné slovo Boží. (1 Pt 1,23)*

V první kapitole svého listu Jakub vysvětluje, že během zkoušek a pokušení potřebujeme ze všeho nejvíce připravit své srdce na to, abychom slyšeli, co říká Bůh. Začali jsme žít z Božího slova, ale abychom mohli ve víře pokračovat dále, musíme z tohoto slova i dále žít.

Náš text nám ukazuje, že členové Boží rodiny žijí život, který je obrazem Božího charakteru – život založený na Božím slově, život, který zapírá sebe sama a prokazuje milosrdenství druhým, tedy život v čistotě a pravdě. To nás přivádí k samotnému základu křesťanského života:

1. V tichosti přijměte zaseté slovo

♦ *Pamatujte si, moji milovaní bratři: každý člověk at' je rychlý k naslouchání, ale pomalý k mluvení, pomalý k hněvu; vždyť lidským hněvem spravedlnost Boží neprosadíš. (Jk 1,19–20)*

Jakub začíná slovy: moji milovaní bratři. Otec světél má svou rodinu, prvotinu všeho stvoření. Narodili jsme se do rodiny milovaných bratří, ve které vládnu láskyplné vztahy. A ačkoliv později Jakub použije slova *proradná stvoření* (4,4), stále se jedná o Boží rodinu. A jedině díky láskyplným vztahům zde může naplno zaznít pravda, která se někdy neposlouchá úplně lehce a jednoduše. Ale o to více je třeba, aby zněla. Tam, kde pravda chybí, se totiž nemůže projevat skutečná Boží láska. Vždyť i Bůh nám nejprve ukazuje to, jací jsme hříšníci, a teprve potom nás přivádí ke své lásce skrze Pána Ježíše Krista.

Na začátku našeho oddílu však Jakub používá ještě jiné slovo, které odkazuje k předchozímu verši: *Pamatujte si...* (A tak – KRAL; Proto – NBK) – ve spojení s následujícím slovesem tvoří výzvu či příkaz: Všechny dobré dary pochází od Otce světél, i nové narození z Božího slova, a tak/

proto jednete určitým způsobem. Jak tedy máme žít podle tohoto slova, jehož působením jsme se nově narodili?

1) Každý člověk at' je rychlý k naslouchání.

Musíme být připraveni slyšet. Musíme vědět, že Bůh k nám mluví skrze své zapsané slovo. Právě zkoušky nás vedou k tomu, abychom slyšeli. To je jeden z důvodů, proč nás jimi Bůh provádí. Někdy jsme totiž natolik zaneprázdnění sami sebou, že ignorujeme Pána ve svých životech. Ale On ví, jak má upoutat naši pozornost. Proto musíme mít ve zkouškách uši připravené ke slyšení. Místo obviňování Boha Mu musíme naslouchat. Ježíš říká: „Kdo má uši ke slyšení, slyš.“

◆ *Dávejte tedy pozor, jak slyšíte: Neboť kdo má, tomu bude dáno, a kdo nemá, tomu bude odňato i to, co myslí, že má. (Lk 8,18)*

Můžete si myslet, že slyšíte, ale nemusí to být pravda. Proto dávejte dobrý pozor, jak nasloucháte. Buďte obezřetní a ujistěte se, že skutečně slyšíte. Slyšet v biblickém slova smyslu totiž znamená **poslechnout**. K novému narození patří nové srdce, které je ochotné a schopné poslechnout Boha. Je však třeba soustředit se ještě na další věci:

2) Bud'te pomalí k mluvení.

Neunáhlete se ve svých slovech. O několik veršů dále Jakub ukazuje, že to, jak mluvíme, tvoří podstatnou část křesťanské zbožnosti.

◆ *Odpoví-li kdo dřív, než vyslechl, toť pošetilost a hanba pro něj. (Př 18,13)*

Jednou ze známek nového narození je moudrost, která se projevuje ve slovech,

v mluvení, které není ukvapené, ale je rozvážné. Není to jediný a rozhodně to není nejdůležitější znak křesťana, ale z nového srdce musí vycházet nová slova. Pokud toto chybí, musíme si klást otázku, zda skutečně došlo k novému narození.

A nemluví zde o změně slovníku. Nejde o to nahradit světskou mluvu křesťanským žargonem, ale jedná se o kvalitativní proměnu. Když tedy někdo mluví stále stejně tvrdě, nemilosrdně, pyšně, nepravdivě, bez soucitu a slitování, a přitom říká: „Víš, já už jsem takovej, já to vždycky všem řeknu na rovinu a jasně,“ tak si musíme položit otázku, proč to ten člověk říká. Dělá to proto, že chce v lásce a s porozuměním říkat pravdu, nebo chce jenom nějak ospravedlnit svou vlastní hrubost a nechotu naslouchat argumentům druhých lidí? Nerozvážné mluvení odhaluje nerozvážné srdce, které možná vůbec není proměněné Boží milostí.

3) Neukvapujte se ve svých reakcích na slova druhých.

Jak často jsme hodně rychlí k hněvu vůči druhým lidem a jak rádi si myslíme, že to je přeci ten spravedlivý, „svatý“ hněv a že ti druzí jsou zjevně v nepravu. A tak se snažíme prosadit svou vůli, svůj názor, sebe sama – za každou cenu. Ale reakcí křesťana by neměl být hněv. Reakce křesťana by měla být stejná, jako je reakce Boží.

◆ *Především vám chci říci, že ke konci dnů přijdou posměvači, kteří žijí, jak se jim zachce, a budou se posmívat: „Kde je ten jeho zaslíbený příchod? Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření.“ ... Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si*

12 ZÁPAS O DUŠI

to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. (2 Pt 3,3–4,9)

Petr píše o posměvačích, rouhačích, o lidech, kteří vzbuzují Boží hněv. Přesto čteme o Boží trpělivosti a milosti, která chce všechny přivést k pokání. Nepokoušejme se ani pomyslet na to, že náš vlastní hněv bude natolik spravedlivý, aby bylo všechno v pořádku.

◆ *Vyhýbej se mladické prudkosti, usiluj o spravedlnost, víru, lásku a pokoj s těmi, kdo vzývají Pána z čistého srdce. Nepouštěj se do hloupých sporů, v jakých si libují nepoučení lidé; víš, že vedou jen k hádkám. Služebník Kristův se nemá hádat, nýbrž má být laskavý ke všem, schopný učit a být trpělivý. Má vlídně poučovat odpůrce. Snad jim dá Bůh, že se obrátí, poznají pravdu a vzpamatují se z d'áblovyh nástrah, do kterých se dali polapit, když podlehli jeho vůli. (2 Tm 2,22–26)*

Proto mluvejte s lidmi tak, abyste ukazovali na Krista a dávejte si pozor na svá ústa i na své srdce, aby nebylo naplněno hněvem, nýbrž abychom mluvili pravdu v lásce. Proto nám Pán dal dvě uši a jenom jedna ústa, abychom dvakrát tolik naslouchali druhým a jenom z poloviny mluvili.

4) Hlad po Božím slově

Podívejte se, co je napsáno dále v kontextu lidského hněvu:

◆ *A proto odstraňte veškerou špínu a přemíru špatnosti a v tichosti přimněte zaseté slovo, které má moc spasit vaše duše. (Jk 1,21)*

Odstraňte veškerou špínu a přemíru špatnosti! Toto je typický rozkaz evangelia: na jedné straně se něčeho vzdát, něco odstranit, a na druhé straně něco přijmout. Staré srdce je nahrazeno novým srdcem, kamenné a sobecké srdce je proměněno v nové, masité, milosrdné a pokorné. Krásně to ilustruje příklad Tesalonických:

◆ *Lidé sami vypravují, ... jak jste se obrátili od model k Bohu. (1 Te 1,9)*

Od starého života k novému. Od starého mluvení k novému naslouchání. Od špíny a přemíry špatnosti k Božímu slovu.

Všimněte si spojení „přemíra špatnosti“. Slovo přemíra je použité v Novém zákoně jenom čtyřikrát – jednou je to hojnost milosti (Ř 5,17) a podruhé rozhojnělá radost (2 K 8,2). Zde je rozhojnělá špatnost! Ale kde se rozmohl hřích, tam se ještě více rozhojnila milost (Ř 5,20). Jakub nás nechce nechat na pochybách: Člověk je skrz naskrz prolezlý špatností. Proto nás vyzývá k jedinému: Odložte tuto špatnost a hřích a v tichosti přijmeme Boží slovo.

Slovem jsme byli znovuzrozeni. Týmž slovem také rosteme. Jakub nám tady ukazuje, že je to hřích, který brání tomu, abychom mohli v tichosti přijímat Boží slovo.

Skutečně znovuzrozený křesťan nemůže být dlouhodobě znuděn Božím slovem. Občas slyším od lidí námitky typu: ‚Jsem zahlceni informacemi, tak proč máme v církvi poslouchat kázání, což jsou jen další informace, nebo ‚Celý týden pracuji hlavou, tak proč mám v církvi znovu namáhat svou mysl, vždyť já si

potřebuji odpočinout'. Podívejme se, co napsal apoštol Petr:

◆ *Odhod'te tedy všechnu špatnost, každou lest, přetvářku, závist, jakékoliv pomlouvání a jako novorozené děti mějte touhu jen po nefalšovaném duchovním mléku, abyste jím rostli ke spasení; (1 Pt 2,1-2)*

Jedním z charakteristických znaků znovuzrozeného člověka je hlad po Božím slově. Lidem, kteří jsou narozeni z Ducha, se Boží slovo nikdy neomrzí. Takoví neřeknou dost, to stačí. Už nepotřebují Boží slovo. Už mě nebaví ho poslouchat. A pokud se náhodou něco takového stane – a může se to v našem životě stát – tak to má pravděpodobně jednu ze dvou následujících příčin:

1. Možná jste zakusili něco z Božího jednání, ale nedošlo ke skutečnému znovuzrození.
2. Neodhodlili jste špatnost a hřích a ty vám nyní brání v tichosti přijímat Boží slovo.

Srdce křesťana je jako dobrá půda z podobenství o rozsévači, která je připravená, ze které je vytrhaný plevel a je nakypřená a dychtivě (v tichosti, pokorně) vstřebává zaseté zrno. Zrno zapadne do dobré půdy a přináší hojný užitek. Nesebral ho ďábel jako to na tvrdé, udupané půdě, neuchytilo se ani na skále, kde by rychle vzrostlo, ale slunce by ho spálilo, protože nemá hluboké kořeny. Ne! Zaseté Boží slovo přináší užitek, protože je přijímané v tichosti, v pokoře, s dychtivostí a touhou **jednat** podle tohoto slova.

Proto Ježíš varuje své posluchače, když jim znovu opakuje – kdo má uši ke

slyšení, slyš. Musíme se to trpělivě učit, protože to není samozřejmost. Z toho důvodu chceme, aby naše děti slyšely výklad Božího slova. Proto zůstávají s námi i během kázání a učíme je naslouchat a dávat pozor. Jenom tehdy, když se naučí slyšet slovo, mohou se ho naučit v tichosti přijímat, poslouchat ho a podřizovat se mu. Teprve tehdy může přinést zaslíbený užitek, který popisuje Jakub – spasení duší.

Dnes jsme svědky všeobecného odklonu od Božího slova v církvi, kdy se zdůrazňuje alternativní „zvěstování“, např. formou hudby, divadelních scének nebo filmů či pantomimy. Jakub však říká, že je to právě Boží slovo, které musíme slyšet a přijmout, a které vykoná své dílo v nás. Dovede nás ke spasení. Apoštol Pavel napsal Timoteovi:

◆ *Od dětství znáš svatá Písma, která ti mohou dát moudrost ke spasení, a to vírou v Krista Ježíše. (2 Tm 3,15)*

Spasení je jenom skrze Krista, ale pravdu o Kristu můžeme poznat jedině z Písma. Proto potřebujeme slyšet Boží slovo a v tichosti ho přijmout. Co to znamená přijmout Boží slovo? Znamená to souhlasit s ním? Znamená to vědět o něm? Znamená to jedině:

2. Podle toho slova také žijte

◆ *Podle slova však také jednejte, nebud'te jen posluchači – to byste klamali sami sebe! (Jk 1,22)*

1) Vytrvalá podřízenost Božímu slovu

Pokorně přijmout Boží slovo znamená plně se na ně spolehnout. Je to jako s židli. Já mohu tvrdit, že věřím, že si na

14 ZÁPAS O DUŠI

ni mohu sednout. Mohu říkat, to je dobrá židle a možná se o ni můžu trochu opřít. Ale to není víra ve smyslu důvěry a plného spolehnutí se.

Jestli se na ní opravdu spoléhám, potom si na ni sednu, plnou vahou a vůbec nepřemýšlím o tom, zda si na ni můžu nebo nemůžu sednout a spolehnout se na ni. Tak je to v životě křesťana s Božím slovem. Přijmout ho znamená plně se na něj spolehnout a tedy podle něj také jednat.

Když lidé tvrdí, že staví na Božím slově, tak chci vědět, co to znamená, a chci znát nějaké konkrétní příklady. Často se stačí zeptat na pár věcí a hned víte, na čem jste. Můžete slyšet odpovědi typu: „To přeci nemůžeš brát tak vážně“, „Nemůžeme přesně vědět, jak to je“, nebo „Dneska je jiná doba, dneska už to nejde, aby lidé žili až do svatby v čistotě“ atd. V takových případech musíme dávat velký pozor a zkoumat podle dalších znaků, zda mluvíme se znovuzrozeným křesťanem, nebo s člověkem, který podlehl náboženskému sebeklamu.

Neklamte sami sebe, říká Jakub. Poprvé frázi používá v kontextu hříchu (v. 16), podruhé na tomto místě, když ukazuje na důležitost jednání podle Božího slova. Už žádný sebeklam! **Jestliže** jsme přijali Boží slovo, musíme podle něj také jednat. Jak poznáme, že jsme přijali Boží slovo, neboli že jsme se znovuzrodili z Božího slova? Poznáme to podle toho, že:

1. Budeme činiteli slova, budeme prokazovat vytrvalou a poslušnou podřízenost slovu.

2. Nebudeme jen posluchači, protože slyšení Božího slova bez aktivní posluš-

né odpovědi je ve skutečnosti jeho odmítnutí a tedy vzpoura proti Bohu.

3. Nebudeme klamat sami sebe. Lidské srdce je zrádné a my velmi snadno a často dokonce rádi podléháme sebeklamu. Nikdy však nemůžeme oklamat Boha – On ví, kdo doopravdy jsme. Můžeme obelstít spoustu lidí, můžeme oklamat sami sebe, ale nikdy ne Boha. On ví všechno o mně i o vás. Všechny věci jsou před Jeho očima zjevné a nezakryté, před očima toho, jemuž se budeme zodpovídat.

A kdybychom ještě pořád nerozuměli tomu, co chce Jakub říci, dává nám praktický příklad:

2) Aktivní reakce na Boží slovo

◆ *Vždyť kdo slovo jen slyší a nejedná podle něho, ten se podobá muži, který v zrcadle pozoruje svůj vzhled; podívá se na sebe, odejde a hned zapomene, jak vypadá. (Jk 1,23–24)*

Zajímavé spojení „jen slyší“ a „nejedná“ má svůj výklad ve čtvrté kapitole:

◆ *Kdo ví, co je činit dobré, a nečiní, má hřích. (Jk 4,17)*

Také Pán Ježíš vyprávěl na toto téma podobenství:

◆ *Ale každý, kdo slyší tato má slova a neplní je, bude podoben muži bláznivému, který postavil svůj dům na písku. A spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a obořily se na ten dům; a padl, a jeho pád byl veliký. (Mt 7,26–27)*

Bláznivý, hloupý, pošetilý člověk, který slyší tato slova a nejedná podle nich.

3) Život před Boží tváří

◆ *Kdo se však zahledí do dokonalého zákona svobody a vytrvá, takže není zapomnětlivý posluchač, nýbrž také jed-*

ná, ten bude blahoslavený pro své skutky. (Jk 1,25)

- ◆ *A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoběn rozváznému muži, který postavil svůj dům na skále. Tu spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nespadol, neboť měl základy na skále. (Mt 7,24–25)*

1. Zahledí se a vytrvá. Není samozřejmé, že Boží slovo v nás bude pracovat. Ne nadarmo ho Jakub připodobňuje k zasetému semínku. Když nebude mít vláhu a živiny, zemře. I Boží slovo potřebuje dobré podmínky k růstu. Proto Jakub píše: „Zahledí se do Písma a vytrvá“ v něm, tedy zůstane v Božím slově, bude v něm zakotven, jako blahoslavený muž:

- ◆ *...který si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá ve dne i v noci. (Ž 1,1–2)*

2. Není zapomnětlivý, ale vytrvalý. Jistě všichni čteme Písmo, ale pamatujeme si ho? Vzpomenete si, co jste naposledy četli? Jak vás to oslovilo? Co praktického z toho vyplynulo pro váš život? Jak v tom zůstanete vytrvalí?

3. Bude blahoslavený pro své skutky. Jednání podle Písma se bude projevovat velmi prakticky. Jak? To se dozvíme v následujících verších:

3. Zrcadlete Boží charakter

Znovu nás Jakub varuje, abychom neklamali sami sebe. Neklamte se ohledně toho, co je to pravé náboženství nebo pravá zbožnost.

- ◆ *Domnívá-li se kdo, že je zbožný, a přitom nedrží na uzdě svůj jazyk, klame*

tím sám sebe a jeho zbožnost je marná. (Jk 1,26)

Prvním rozlišovacím znamením je:

1) Proměněný jazyk

Jakub uvádí proměněný jazyk jako jednu z mnoha charakteristik opravdové zbožnosti. Je to otevřené okno do našeho srdce. Chcete vidět do srdce člověka? Poslouchejte, **jak** mluví! Nejenom co říká, ale také, **jak** to říká.

Knihy Přísloví nám má mnoho co říci o tom, jak máme mluvit a zvláště desátá kapitola je nabitá tímto tématem.

- ◆ *Mnohohlavnost nezůstává bez přestoupení, kdežto kdo krotí své rty, je prozíravý. Jazyk spravedlivého je výborné stříbro, srdce svévolníků nestojí za nic. Rty spravedlivého připravují pastvu mnohým, ale pošetilci umírají na to, že jsou bez rozumu. (Př 10,19–21)*

- Moudrý se vyhýbá přílišnému mluvení (v. 19)
- Spravedlivý říká jenom to, co je hodnotné (v. 20)
- Spravedlivý sytí svou řečí ostatní (v. 21)
- Moudrý mluví slovo Boží, zatímco z úst hlupáků se valí pošetilost.

Všimněte si rozdílu mezi moudrým – spravedlivým (tedy tím, kdo uctívá Boha v Duchu a v pravdě, tím, kdo je opravdově zbožný) a pošetilem (tím, kdo není křesťanem):

- ◆ *Vlídá odpověď odvrací rozhořčení, kdežto slovo, které ubližuje, popouzí k hněvu. Jazyk moudrých přináší dobré poznání, kdežto ústa hlupáků chrlí pošetilost. (Př 15,1–2)*

16 ZÁPAS O DUŠI

Jakub znovu opakuje: Pozor na náboženský sebeklam a marnou vnější zbožnost. Jaká je opravdová zbožnost? Vedle zbožného mluvení se jedná o:

2) Vyrvalé prokazování milostranství

- ◆ *Pravá a čistá zbožnost před Bohem a Otcem znamená pamatovat na vdovy a sirotky v jejich soužení a chránit se před poskvrnou světa. (Jk 1,27)*

Celý náš život žijeme před Bohem Otcem. Jsme vybízeni, abychom v modlitbách směle přistupovali před Jeho trůn milosti a slávy (Žd 4,16). Ale někdy jsme v pokušení domnívat se, že Bůh je daleko a vůbec o nás neví. Jakub však říká, že žijeme před Jeho očima, před Jeho svatou tváří. To je jedna z nejdůležitějších věcí, kterou si máme uvědomovat. Bůh je tady. Bůh je s námi. Musíme to vědět v dobrém i zlém. Toto vědomí pro nás bude velikou posilou, abychom jednali a žili dobře a nebáli se – protože Bůh je s námi. Ale toto vědomí pro nás musí být také varováním před hříchem a nesvatým životem – vždyť Bůh je s námi! A náš život před Jeho tváří zrcadlí Boží charakter světu a lidem okolo nás.

Všimněme si dvou slovíček, které charakterizují zbožnost nebo spíš náboženství. Slovo zde použité pro zbožnost klade důraz na vnější zbožnost. To je ta zbožnost, která se projevuje navenek. Jakub ji charakterizuje dvěma slovíčky – v češtině máme *pravá a čistá* (EP), *čistá a ryzí* (NBK), *čistá a neposkvrněná* (KRAL, KMS).

Slovo *čistá* vyjadřuje pozitivní aspekt zbožnosti. Má ukazovat na Boží

svatost, čistotu. Můžeme zde vidět spojitost se světlem:

- ◆ *Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. (Mt 5,14–16)*

Naše zbožnost má být čistá a ukazovat na Otce. Konec konců jako křesťané vždycky ukazujeme na Otce v nebesích – je tedy naše zbožnost čistá, takže přináší Bohu slávu?

To druhé slovíčko, které máme v eku-
menické Bibli přeložené jako *pravá*, jinde jako *ryzí* nebo *neposkvrněná*, je použité celkem čtyřikrát v Novém zákoně.

První text je o Kristu jako o našem veleknězi:

- ◆ *To je ten velekněz, jakého jsme potřebovali: svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa... (Žd 7,26)*

Neposkvrněný velekněz – neposkvrněná zbožnost. Naše zbožnost má být čistá jako Kristova čistota.

- ◆ *Dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích (1 Pt 1,4)*

Naše zbožnost je nebeská zbožnost. Je nádherná a má zůstat neposkvrněná. Poslední text se opět nachází v listu Židům:

- ◆ *Manželství ať si všichni váží. Manželské lože je bez poskvrny, smilníky a cizoložníky však čeká Boží soud. (Žd 13,3 NBK)*

Tato tři místa nám mohou pomoci porozumět tomu, o jaké zbožnosti píše Jakub,

když nám říká, že má být neposkvrněná či ryzí.

Taková zbožnost se podle Jakuba projevuje především milosrdenstvím. Zbožnými slovy a zbožným jednáním. Milosrdenství, které tady Jakub popisuje, znamená starat se o ty, kdo se nemohou postarat sami o sebe. Vdovy i sirotci byli ve starověké společnosti zcela odkázáni na pomoc druhých. Bylo to tak – alespoň v Evropě – až do devatenáctého století, kdy začala výrazná socializace.

Dneska žijeme ve společnosti, která je v tomto ohledu úplně jiná. Dnes už kolem nás není mnoho vdov a sirotků, kteří by byli odkázáni jenom na pomoc druhých lidí a nedokázali se bez ní obejít. A dokonce i v novozákonní době Písmo říká:

◆ *Pečuj o vdovy, které jsou skutečně opuštěné. Má-li však některá vdova děti nebo vnuky, ti ať se učí mít péči především o své příbuzné a odplácet svým rodičům. To je totiž milé Bohu.*
(1 Tm 5,3–4)

Takže i dnes jsme povinni ujímat se takových, kteří jsou skutečně opuštěni, kteří se nemohou sami o sebe postarat. Ale nesmíme si to plést s těmi, kteří se o sebe nechtějí postarat. Protože dnes je kolem nás celá řada lidí, jimž vyhovuje zahálčivý život ve společnosti, která se o ně postará. Ale jsou zde i takoví, kteří se o sebe skutečně postarat nemohou nebo to neumějí. A to je místo pro opravdovou zbožnost. Na takovém místě mají být vidět křesťané.

Samotné skutky milosrdenství ovšem nestačí. Kdyby Jakub skončil tady, u sociální pomoci druhým, hrozilo by

nám, že upadneme do pastí náboženství založeného na skutcích. Jakub zdůrazňuje sociální stránku opravdové zbožnosti, ale zároveň jde ještě dále.

Dodává jednu důležitou charakteristiku, která se sice také týká vnějšího jednání, ale která vychází zevnitř, ze srdce proměněného milostí.

3) Chránit se před poskvrnou světa

„Svatí buďte, neboť Já jsem svatý,“ říká Pán. To je podstatná a důležitá charakteristika opravdové zbožnosti. A tady také končí jakékoliv lidské náboženství, každá lidská snaha, protože skutečnou svatost můžeme v těle zakusit pouze na základě víry – na základě úplného spolehnutí se na oběť Pána Ježíše Krista a na Jeho vzkříšení. Tady začíná proměna srdce, která nás vede k tomu, abychom se vyvarovali podobnosti se světem, abychom nepokračovali ve starém nesvatém způsobu života, ale celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a ze vsí své síly hledali Pána a učili se Ho stále více milovat.

Závěr

Jenom z Kristova kříže a z moci Jeho zmrtvýchvstání můžeme čerpat sílu k ukřížování sebe sama. K novému mluvení i k novému jednání. U Kristova kříže to začíná:

◆ *...protože smíření přinesla jeho oběť na kříži. (Ko 1,20)*

U kříže začíná nové narození, jak jsme to viděli na začátku. A jenom skrze kříž může pokračovat zbožný život – život v opravdové zbožnosti. Nelze ho žít bez

18 ZÁPAS O DUŠI

Krista a Jeho veliké moci. Jenom On může změnit naše srdce, mysl i jednání. Proto se:

◆ *Držme neotřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný. (Žd 10,23)*

JAKO KDYŽ KAPE KOHOUTEK

Scott Oliphint

Dostali jsme otázku od čtenáře z Rakouska. Ptá se na vedení Duchem svatým a jeho vztah k reformované doktríně Sola Scriptura.

Je to dobrá a důležitá otázka. Zdá se, že je v dnešní době čím dál častější. Tato oblast je sama o sobě celistvá, ale vztahuje se (nejméně) ke dvěma aspektům reformovaného pohledu Písma, které bychom měli zdůraznit. Má hluboké teologické a apologetické uplatnění.

Začněme odpovídat tím, že nahlédneme do 1. kapitoly, 6. oddílu Westminsterského vyznání víry:

„Celý Boží záměr ohledně všech věcí nezbytných pro Jeho vlastní slávu, spásu člověka, víru a život je jednak jasně zaznamenán v Písmu a jednak ho lze odvodit z Písma prostřednictvím dobrých a nevyhnutelných následků. K Písmu nelze v žádné době nic přidat, nehledě na to, zda jde o nová zjevení Ducha nebo tradice člověka. Přesto však potvrzujeme, že vnitřní osvícení Duchem Božím je nutné ke spásnému porozumění věcí, které jsou ve Slovu zjeveny... (Texty, které toto potvrzují, jsou 2 Tm 3,15–17; Ga 1,8–9; 2. Te 2,2; J 6,45; 1 K 2,9–12.)“

Výše uvedený odstavec z Vyznání popisuje to, čemu říkáme dostatečnost Písma. Dostatečnost lze považovat za pod-

kategorií naší doktríny Sola Scriptura. Pokud je jediné Písmo naším základem, potom tato jeho „jedinost“ znamená, že Písmo samo je pro církev dostatečné od doby Kristova pobývání na zemi napříč všemi dobami. Jak Vyznání uvádí, dostatečnost Písma se týká „celého Božího záměru ohledně všech věcí nezbytných pro Jeho vlastní slávu, spásu člověka, víru a život“. Jinými slovy, **v Písmu máme všechno, co potřebujeme, abychom mohli vzdát Bohu slávu vším, v co věříme (víra), a vším, co děláme (život).**

Když však vyznáváme tuto dostatečnost, musí nám být jasné, že se vztahuje na to, co Bůh řekl. Jinými slovy, abychom to vyjádřili negativním způsobem: Ne tvrdíme, že Písmo je všechno, co potřebujeme ke spasení, víře a životu. Potřebujeme završené Kristovo dílo, potřebujeme službu Ducha svatého, aby nás sjednotil v Kristu a vztahoval na nás spasení. Potřebujeme se konfrontovat se slovem a sborem atd.

Dostatečnost Písma, jakožto součást Sola Scriptura, nám však dává záruku, že Bůh řekl vše, co bylo potřeba říct, aby Mu církev vším přinášela slávu, dokud Kristus znovu nepřijde. (Protože v tom čase nastane ve skutečnosti nové zjevení!) Jak to vyjádřil autor písně: „Všechno už ti řekl. Co bys chtěl ještě slyšet?“

To je částečně téma Židům 1,1-2. „Mnohokrát a mnohými způsoby mluvil Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase – což zahrnuje „čas“, ve kterém teď žijeme, dokud se Kristus nevrátí – k nám promluvil ve svém Synu.“ Jakmile Bůh mluví skrze Syna, přichází vrchol spasení Jeho lidu, který jde ruku v ruce s vrcholem Jeho promlouvání k církvi. Kristus promluvil, dokončil svůj úkol a nyní sedí po pravici Vznešenosti na výsostech, zatímco je pro Něj stavěna podnož, podnož z jeho nepřátel, kteří jsou Jím a pro Něho přemáháni.

Dalším aspektem Sola Scriptura, který zde musí být zdůrazněn, je autorita Písma. Měli bychom pochopit a zdůraznit, že autorita slova od Boha může, a musí být dávána do souvislosti s tím, co řekl ve svém slově – Bibli. Je proto nepřístojné, a to ani nemluví o tom, že je to nebezpečné a klamné, když někdo prohlásí, že jako jednatel obdržel Boží slovo. Pokud by tomu tak bylo, pak by se toto slovo vyznačovalo celou autoritou samotného Boha a svou podstatou by podrylo, rozvrátilo a odporovalo biblickému tvrzení o dostatečnosti a autoritě Písma. Uvedme příklad služebníka, jenž stojí před shromážděním a říká: „Toto praví Hospodin,“ a pak pokračuje slovy, která nejsou obsažená ve svatém Božím slově. Takový člověk nejenže pošlapává před sborem Písmo jakožto Boží slovo, ale v podstatě vede své shromáždění na scestí a doslova ho odvádí od autority Písma ke své vlastní. To se nesmí služebníku evangelia nikdy stát. Je to jen forma nezávislosti zahalená do náboženského hávu.

Rádi bychom nyní povzbudili čtenáře, aby vzali do ruky spis Johna Murraye a přečetli si ho. Ve svém krátkém pojednání „Vedení Duchem svatým“ Murray nastiňuje některé problémy teologické a ty, které zasahují církev, takové, které vznikají, když křesťané tvrdí, že mají „zvláštní slovo“ od Pána. Budu citovat některá jeho slova.

Po ujištění, že Duch svatý mluví jen prostřednictvím Písma, Murray poznamenává:

„... mohlo by nás uvést v omyl, kdybychom si mysleli, že zatímco Duch svatý nám nedává zvláštní zjevení ve formě slova, vidění nebo snů, přesto nám může dávat a dává některé přímé pocity a dojmy nebo přesvědčení, které považujeme za znamení Ducha svatého pro nás osobně, pomocí nichž nám v určitých situacích dává poznat svůj názor nebo vůli... Takové zkušenosti nás vedou k závěru, že Duch svatý s námi komunikuje zvláštním a přímým způsobem, ať už v podobě pocitů, dojmů nebo přesvědčení – komunikuje s námi, naznačuje či nás směřuje prostředky, jež nebyly Bohem k tomuto účelu zvoleny. V konečném důsledku je tato myšlenka nebo představa o vedení Duchem svatým ve stejné kategorii jako přímá nebo zvláštní zjevení, a to z toho důvodu, že pokud věříme, že zkušenost, kterou máme, je přímým a zvláštním projevem Boží vůle pro nás osobně, pak je jen malý rozdíl v tom, zda dojde k tomuto projevu v podobě dojmu, pocitu či přesvědčení anebo v podobě verbální ko-

20 ZÁPAS O DUŠI

munikace. Hlavním problémem je náš způsob myšlení, kdy se domníváme, že nás Duch svatý vede prostřednictvím přímého působení a přímých znamení. V otázce vedení oddělujeme působení Ducha od různých faktorů, které by správně měly být považovány za prostředky určené k našemu vedení. Především oddělujeme jednání Ducha od neomylného a dostatečného manuálu, který nám poskytl.“

Snad nám některé praktické příklady pomohou se v naší otázce lépe orientovat. Když jsem byl teenager, nebylo v mém životě nic – věřte mi, nic – co by snad alespoň naznačovalo mé směřování k víře. Důvodem bylo, že jsem byl pohan. V jednom okamžiku, přesně si pamatuji tu chvíli, jsem se rozhodl, že si koupím Bibli. Nikdo mě nenavedl, abych si ji koupil. Neslyšel jsem žádný „tichý, slabý hlas“, který by mě k tomu nabádal. Nešel jsem toho dne do školy, aby mě žádný z mých spolužáků neviděl, jak vstupuji do místního křesťanského knihkupectví. Vešel jsem dovnitř a požádal o nejlevnější vydání Bible. Starší milá dáma mě dovedla k brožovanému vydání King James Bible, kterou jsem si zakoupil za 4,95 dolarů (plus DPH samozřejmě). Vzal jsem si Bibli domů, dobře ji schoval a kdykoliv se mi naskytla příležitost, četl jsem si v ní. O několik měsíců později jsem poprvé, pokud si dobře pamatuji, slyšel dobrou zprávu – evangelium. Vše, co jsem vyslechl, dalo smysl všemu, co jsem přečetl. Byl jsem křesťan.

Byl to Pán, kdo ke mně promluvil, abych si šel koupit Bibli, abych, až konečně uslyším evangelium, poznal, co ve mně

vykonal? Ne. Byla to Boží milostivá prozřetelnost (která působí skrze toho samého Ducha), kterou mě k sobě přivedl. Nemusím říkat: „Pán mi řekl,“ – částečně proto, že neřekl, ale hlavně proto, že jsem pochopil, že to, co mi Pán ve skutečnosti říkal, bylo v Bibli, kterou jsem si pořídil.

Takže co se v takových situacích vlastně děje? Znovu pomůže Murray:

„Úkolem Ducha svatého... je osvětlit nám, co je Pánova vůle, a dodat nám ochotu a sílu poznávat ji. Musíme pochopit, že jsme předmětem tohoto osvětlení a reagujeme na ně, a jak v nás Duch svatý působí činění Boží vůle, přináší nám to pocity, dojmy, přesvědčení, nutkání, zábrany, impulzivní zapálení, rozhodnutí. Osvícení a směřování Duchem svatým prostřednictvím Božího slova se pak v našem vědomí projeví těmito způsoby... Nesmíme si tedy myslet, že silný, ohromující pocit, dojem nebo přesvědčení, které v určité chvíli nejsme schopni vysvětlit sobě nebo ostatním, je nutně iracionální nebo fanaticky mystický. Jsme lidé, a k tomu omezení a ne vždy schopní vidět všechny faktory nebo úvahy v jejich vzájemných souvislostech. Součet těchto faktorů nebo úvah se může v určité situaci v našem vědomí projevit něčím, co bychom popsali jako silný pocit nebo dojem.“

Duch svatý, který ve své milostivé prozřetelnosti vztahuje hloubky a bohatství naší jednoty s Kristem na svůj lid, pracuje způsobem osvětlení, ne skrze domnělá nová zjevení.

Nedávno jsem mluvil s mladou ženou ze zahraničí o jejím obrácení od hinduismu ke Kristu. Svě svědectví začala vyprávěním, jak se jednoho rána probudila se silným a neklamným přesvědčením své vlastní úplné hříšnosti. Věděla, že s tím musí něco udělat. Pán k ní promluvil ve snu. Pak pokračovala vysvětlením, že když to řekla rodičům, povzbudili ji, aby byla lepší hinduistkou. Po čase jí bylo jasné, že to nepomůže vyřešit její problém s hříchem. Rodiče jí tedy pobídli, aby se věnovala islámu, což po nějakou dobu dělala, avšak s nulovým výsledkem. Jednou večer šla se svou kamarádkou na setkání s přáteli a „náhodou“ se zde potkala s křesťanským misionářem, který jí vysvětlil evangelium. V té chvíli věděla, že našla to, co hledala od toho strašného rána.

Sen, který měla, nemohl být nic jiného než práce Ducha – osvícení, které dalo smysl všemu, co až do této chvíle poznala – že před svatým Bohem je hříšná (viz Římanům 1,32) – a ten samý Duch, který v ní pracoval, ji přivedl ke křesťanskému misionáři. Službou Ducha je oslavit Krista (Jan 16,14) a jedním ze způsobů, jakým to dělá, je, že odhaluje světu hřích, spravedlnost a soud (Jan 16,8–11). Boží Duch působí tam, kde si přeje působit, a přichází obzvláště k těm, které Otec vyvolil a za které Syn zemřel. Usvědčuje je z jejich hříchu a bezcennosti před Jeho tváří a připomíná soud, který přijde, pokud nebude hřích odstraněn a Boží hněv usmířen.

Ještě uvedu jeden příklad, abych ilustroval negativní dopady domněnky, že Bůh nám dává nová zjevení. Jeden pas-

tor mi vyprávěl o ženě, která přišla do jeho studovny a oznámila mu, že jí Pán řekl, aby se rozvedla se svým manželem. Co má pastor v takové situaci říct? Bylo jasné, že v tomto případě neexistoval k rozvodu žádný biblický důvod. Musí být s jemností a pastoračním zájmem řečeno, že za takových okolností nelze toto „slovo“ připsat Pánu. Takový druh „zjevení“ může v křesťanech a sborech způsobit spoušť.

Představte si, že říkáte někomu nevěřícímu o Kristu a ujišťujete ho o absolutní autoritě Božího slova. Duch svatý ho usvědčí, a tak spolu začnete studovat slovo. Poté přivedete tohoto nově obráceného do sboru a někdo z bratrů vstane a oznámí: „Tak ke mně promluvil Pán: Je povinností vás všech, kdo jste zde, dávat ve prospěch našeho sboru každý měsíc polovinu ze svého příjmu.“ (Přál bych si, aby to byl nereálný a vymyšlený příklad, ale není.) Co na to řeknete svému nově obrácenému příteli?

Nebo takto: Váš přítel se snaží rozhodnout, zda se má oženit se ženou, se kterou chodí. Jde tedy za pastorem. Pastor mu oznámí, že se za to modlil a Pán mu řekl, aby si tu ženu vzal. Co vy na to?

Jakmile je dostatečnost Písma takto zpochybněna, ať už byl úmysl jakkoliv dobrý, potom neexistuje způsob, jak se důsledně držet jeho absolutní autority a dostatečnosti. Za takových okolností se postavení Písma jen velmi málo liší od jeho postavení v římskokatolické církvi – na jedné straně autorita Písma a na druhé straně autorita ... (zde vložte osobu se „slovem poznání“). Stejně jako

22 ZÁPAS O DUŠI

v římskokatolické církvi, i v tomto případě tak dlouho ukapává z kohoutku na dostatečnost a autoritu Písma, až dojde k jejich naprostému zničení.

Nejlépeším způsobem, jak uzavřít tento krátký článek, je citace důležitých slov Johna Owena (přečtení celého svazku by vám ohledně této otázky přineslo mnoho dobrého):

„Od uzavření kánonu Písma nemá církev potřebu nových výjimečných zjevení. Ve skutečnosti žije z vnitřního milostivého působení Ducha, které nám umožňuje rozumět, věřit a poslouchat dokonalé, úplné a již uskutečněné zjevení Boží vůle, a nepotřebuje ani nevyužívá nová zjeve-

ní. Předpokládat taková zjevení nebo jejich nezbytnost nejenže zpochybňuje dokonalost Písma, ale uvádí nás do nejistoty, zdali víme vše potřebné pro svou spásu, zdali známe všechny své povinnosti nebo kdy je máme vykonávat. Bylo by totiž naší povinností žít celý život v očekávání nových zjevení, což by nepřinášelo pokoj, ujištění ani útěchu.“ ■

*Dr. K. Scott Oliphint je profesorem systematické teologie a apologetiky ve Westminsterském teologickém semináři ve Filadelfii. Jeho poslední kniha vyšla pod názvem *Bůh s námi – Boží blahosklonnost a další Jeho vlastnosti*.*

TÉMA: MANŽELSTVÍ A RODINA

Na následujících stránkách vám přinášíme několik článků, které spojuje téma manželství, rodiny, výchovy dětí. Někteří autoři jsou již s Pánem, jako např. biskup staré jednoty bratrské Matouš Konečný (1569–1622), jehož archiv se nedávno našel v Mladé Boleslavi, nebo anglický teolog první poloviny dvacátého století Arthur W. Pink (1886–1952). Další jsou našimi současníky a máme se od nich co učit.

JE MANŽELSTVÍ DOBRÁ NEBO ŠPATNÁ VOLBA?

Bůh řekl, že pro člověka není dobré, aby zůstal sám, tak proč Pavel napsal, že je dobré zůstat svobodný?

Frost Smith

Problém

- ◆ *Pokud jde o to, co jste psali: Je pro muže lépe, když žije bez ženy. (1 K 7,1)*
- ◆ *Přál bych si totiž, aby všichni lidé byli jako já; ale každý má od Boha svůj vlastní dar, jeden tak, druhý jinak. Svobodným a vdovám pravím, že je pro ně lépe, když zůstanou tak jako já. (1 K 7,7–8)*

◆ *I řekl Hospodin Bůh: „Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc je mu rovnou.“ (Gn 2,18)*

◆ *Kdo našel ženu, našel dobro a došel u Hospodina zalíbení. (Př 18,22)*

Občas dostáváme otázku, je-li manželství špatná volba s odvoláním na Pavlova slova z 1. Korintským 7,1 a 7–8. Pavel však s manželstvím počítá. Když se podí-

váme na širší kontext zmíněných veršů, dozvíme se důvod, proč Pavel manželství akceptuje:

◆ *Abyste se však uvarovali smilstva, ať každý má svou ženu a každá svého muže... Neodpírejte se jeden druhému, leda se vzájemným souhlasem a jen na čas, abyste byli volni pro modlitbu. Potom zase buďte spolu, aby vás satan nepokoušel, když byste se nemohli ovládnout. To ovšem říkám jako ústupek, ne jako příkaz. (1 K 7,2.5–6)*

Podíváme-li se na verše Genesis 2,18 a Přísloví 18,22, jak může být manželství považováno spíše za nevhodné a za ústupek?

Řešení

Musíme vzít v úvahu více než jen samotné manželství. Proč si Pavel myslí, že zůstat tak jako on – svobodný – je lepší? V 1. Korintským 7,33–35 Pavel vysvětluje, že pro křesťany je lepší nebýt vázán manželstvím proto, aby „žili důstojně a věrně lnuli k Pánu bez rozptylování“. Celý Pavlův život byl pohlčen službou Pánu. Bylo by pro něj obtížné být s jeho povoláním i manželem a otcem, aniž by byl tímto stavem rozptylován. A protože je řečeno, že se máme „plodit a množit“ (Genesis 1,28), je nepřetržitá služba Pánu, jaké se věnovala Anna od chvíle, kdy se stala vdovou (Lukáš 2,36–37), vyšším povoláním, a tedy ne pro každého.

Matouš 19,11–12 mluví o těch, kdo nemohou vstoupit do manželství a mít děti z různých důvodů. Je smutné, že to mnoho lidí považuje za nevýhodu. Bible nám však předkládá jinou představu,

když říká, že „ne všichni pochopí to slovo; jen ti, kterým je to dáno“. Protože „všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha“, jsou povoláni k vyššímu (Jeho) úkolu (Římanům 8,28). Těmto jednotlivcům se dostalo síly a výsady, že si je Bůh takto používá (1. Korintským 10,13). Není to vždy jednoduché – Pavel byl na své cestě sužován nemocemi, nepohodlím (to bylo to nejmenší), katastrofami, neshodami, uvězněním a nakonec podstoupil smrt. Přesto ho Pán vždy posiloval a Pavel ve skutečnosti vnímal jako poctu, že je pronásledován pro Kristovo jméno (Koloským 1,24). Tak tedy vypadá síla od Boha!

U Boha jsou tedy možné dvě dobré cesty. Pokud máte dar zůstat svobodný, můžete Mu sloužit celým svým srdcem, a přitom se nemusíte trápit, že zanedbáváte rodinu. Nebo můžete vstoupit do manželství, a pokud vám Pán dopřeje děti, vychovat je k Jeho slávě. Pokud vás dětmi nepožehná, potom máte větší volnost ke službě než ti, kdo děti mají. Je-li vaše žena věřící, máte jedinečnou příležitost sloužit společně jako tým. Bůh nejenže připravuje cestu, ale následně také zajišťuje potřeby jednotlivce na této cestě. Kdo by mohl říct, že Jeho plán není dokonalý, ať už se v něm objevují manželka a děti, nebo neobjevují?

Proč by potom Bůh v Genesis 2 řekl, že není pro člověka dobré, aby byl sám? Chvilí předtím přivedl Hospodin Adamovi zvířata, aby je pojmenoval. Částečně to udělal proto, aby ukázal, že má pro Adama zvláštní plán – zvláštní „pomoc“, která nebyla stvořena stejně jako zvířata

24 ZÁPAS O DUŠI

(pro tento plán nedostatečná) ze země, ale která byla stvořena Boží rukou z části Adamova těla do Boží podoby. Bůh chtěl, aby Adam plodil a množil se, ano, ale také chtěl, aby Adam viděl, že má pro člověka zvláštní plán, odlišný od pouhého rozmnožování jako u zvířat – manželství. Bůh později použil manželství jako symbol, aby ukázal připojení církve k Jeho Synu, Ježíši Kristu – nádherný vztah, na němž Ježíš ukáže Boží lásku tím, že položí život za svou nevěstu. V Efezským 5,22–33 je tato analogie použita v souvislosti s rolí manželů a manželek.

Závěr

Je tedy manželství dobrá volba? Jistě. Bylo ustanoveno Bohem v dokonalém svě-

tě, ale není pro každého. Pokud jste součástí nevěsty Kristovy, můžete říct jasně „Ano, amen.“ Pokud nejste, můžete přesto těžít z nádherného Božího daru – manželství tak, jak bylo původně zamýšleno (je smutné, že se lidé od původního plánu pro manželství v průběhu času vzdálili, čímž dochází k nevýslovnému trápení). Vězte, že ačkoliv si člověk Boží přízeň nezaslouží, existuje dobrá zpráva – i vás může uvítat do své rodiny, abyste s Ním, Stvořitelem vesmíru, mohli sdílet věčnost. Chvalme Pána za Jeho nezaslouženou lásku, kterou dává zdarma každému, kdo o ni požádá. ■

– *Answers in Genesis* –

SLOVO RODIČŮM

Arthur W. Pink

Jedním z nejsmutnějších a nejtragičtějších rysů „civilizace“ dvacátého století je epidemie neposlušnosti dětí vůči rodičům v období raného dětství a nedostatek úcty a respektu po dosažení dospělosti. Projevuje se to v mnoha oblastech, žel dokonce i v rodinách vyznávajících křesťanů. V rámci svých nescetných cest navštívil autor v průběhu posledních třiceti let mnoho domovů. Zbožnost a krása několika málo z nich jsou jako plaché a osamocené vzpomínky, zatímco ostatní zanechaly bolestný dojem. Svévolné a rozmazlené děti nepřivádějí do nikdy nekončícího neštěstí jen samy sebe, ale uvádějí do rozpaků všechny, kdo s nimi přijdou do styku.

Dávají tušit příchod zlých věcí v nadcházejících dnech.

Ve většině případů nejsou na vině ani tak děti jako spíše jejich rodiče. Neschopnost projevovat úctu k otci a matce ve všech takto postižených rodinách je ve velké míře způsobena odkloněním rodičů od vzorů daných v Písmu. V dnešní době se otec domnívá, že plní své povinnosti, když se stará o potravu a ošacení svých dětí, a tím, že se přfležitostně projeví jako policista usměřující jejich chování. Matka se zase příliš často spokojí s rolí domácího otroka. Slouží svým dětem, místo aby je cvičila v tom, jak být užitečný. Provádí spoustu úkolů, které by měly dělat její dcery, a tím jim umož-

ňuje věnovat se zbytečností. Následkem je, že domov, který by měl být pro svou uspořádanost, posvátnost a nadvládu lásky miniaturou nebe na zemi, zdegeneroval, jak někdo trefně vyjádřil, na „čerpací stanici během dne a parkoviště přes noc“.

Předtím než nastíním povinnosti rodičů ke svým dětem, rád bych zdůraznil, že nemohou řádně káznit své děti, dokud se nenaučí ovládat sami sebe. Jak mohou očekávat, že si podmaní svévoli svých maličkých a ovládnou záchvaty vzteku, pokud popouštějí uzdu svým vlastním vášním? Charakter rodičů se ve vysoké míře promítá do jejich potomků: „I žil Adam sto třicet let a zplodil syna ke své podobě jako svůj obraz“ (Genesis 5,3). Pokud rodiče mají mít právo očekávat od svých malých poslušnost, musí být sami poddáni Bohu. Tento princip je v Písmu zdůrazňován opakovaně: „Ty tedy učíš druhého, a sám sebe neučíš?“ (Římanům 2,21). O biskupu nebo pastorovi je psáno, že: „*má* dobře vést svou rodinu a udržovat děti v poslušnosti se vši počestností. Neumí-li někdo vést svou rodinu, jak se bude starat o Boží církev?“ (1. Timoteovi 3,4–5). A pokud muž nebo žena neví, jak ovládat svého vlastního ducha (Příslaví 25,28), jak by se mohli starat o své potomky?

Bůh udělil rodičům nanejvýš vznešené a vzácné privilegium. Nevolím příliš silná slova, když říkám, že do jejich rukou jsou vkládány naděje a požehnání, nebo také prokletí a mor další generace. Jejich rodiny jsou jeslemi církve i státu, a podle toho jak jsou nyní šlechtěny, ta-

kové později ponесou ovoce. S jakým modlitebním zápalem a s jakou pečlivostí by měli plnit tento svěřený úkol! Bůh se bude jistě rodičů ptát, jak vychovávali své děti, protože ony patří Jemu a On jim je pouze propůjčil, aby o ně pečovali a chránili je. Váš úkol není jednoduchý, obzvláště v těchto nanejvýš zlých dnech. Avšak pokud budete s důvěrou a očekáváním vyhledávat Boží milost, najdete jí dostatek k tomu, abyste dostáli své zodpovědnosti v této jako i v jiných oblastech. Písmo nám dává instrukce, kterými se máme řídit, zaslíbení, jichž se můžeme držet, a nutno dodat i hrozivá varování pro případ, že bychom se v této záležitosti chovali lehkomyšlně.

Vyučujte své děti

Zmíníme čtyři základní povinnosti, které Bůh svěřil rodičům. Zprv: vyučovat své děti.

◆ *At' jsou tato slova, která ti dnes přikazuji, ve tvém srdci. Opakuj je svým synům, mluv o nich, když pobýváš ve svém domě, i když chodíš po cestě, když ležíš, i když vstáváš. (Dt 6,6–7)*

Tato práce je příliš důležitá, než aby mohla být přesunuta na jiné – rodiče, a ne učitelé nedělních škol jsou shůry povinováni vyučovat své maličké. A nesmí to být občasná nebo sporadická událost, ale měla by to být věc, na níž je upřena stálá pozornost. Slavný charakter Boha, požadavky Jeho svatého zákona, nesmírná hříšnost hříchu, divuplný dar v Jeho Synu a strastiplný osud s jistotou určený těm, kdo odmítají a popírají Boha – to vše by mělo být dětem opakovaně kladeno na mysl. „Jsou

26 ZÁPAS O DUŠI

příliš malé, než aby tomu mohly rozumět“ je d'áblův argument, který vás odtahuje od plnění vaší povinnosti.

♦ *A vy, otcové, nedrážděte své děti k hněvu, ale vychovávejte je v Pánově kázni a napomenutí. (Ef 6,4)*

Je potřeba zdůraznit, že „otcové“ jsou zde jmenovitě zmíněni, a to ze dvou důvodů – protože jsou hlavou rodiny, jejíž vedení je svěřeno obzvláště jim a protože mají sklon přenechávat tuto povinnost svým ženám. Toto vyučování má být dětem předáváno čtením Písma svatého a vysvětlováním věcí vhodných pro jejich věk. Na to by mělo navazovat systematické vyučování. Nepřetržité kázání mladým není tak efektivní jako když je zpestřeno otázkami a odpověďmi. Pokud vědí, že budou tázáni na to, co se čte, budou poslouchat pozorněji: formulování odpovědí je učí přemýšlet. Tato metoda také procvičuje dlouhodobou paměť a zodpovídání konkrétních otázek udržuje v mysli přesnější myšlenky. Všimněte si, jak často Kristus pokládal svým učedníkům otázky.

Budte dobrým příkladem

Za druhé – dobré vyučování musí být provázeno dobrým příkladem. Vyučování, které vychází jen z úst, se pravděpodobně nedostane hlouběji než k uším. Děti velmi rychle rozpoznávají nesrovnalosti a pohrdají pokrytectvím. V této chvíli záleží nejvíce na rodičích. To jejich tváře by měly být nejvíce obráceny k Bohu, měli by denně hledat Jeho milost, kterou tak moc potřebují a kterou jim může poskytnout jen On. Jak pečlivě mu-

sejí postupovat, aby před svými dětmi neřekli nebo neudělali něco, co by mohlo narušit jejich mysl či mít jiné zlé následky! Potřebují být neustále na stráži před čímkoliv, co by je mohlo učinit zavrženými v očích těch, kdo by je měli respektovat a chovat v úctě! Rodič není jen k tomu, aby své děti vyučoval svatým způsobům, ale sám před nimi musí chodit stejným způsobem a ukazovat svých chování a vystupování, jak je příjemné a prospěšné řídit se Božím zákonem.

V křesťanské domácnosti by měla být nejvyšším cílem domácí zbožnost – uctívání Boha v každé chvíli – všechno ostatní by tomu mělo být podřízeno. Ve věci rodinného života nemůže ani manžel ani manželka házet všechnu zodpovědnost za zbožný charakter domova na druhého. Po matce je zajisté požadováno, aby doplňovala snahy otce, protože děti se daleko více těší její společností než jeho. Pokud má otec tendenci být příliš přísný a vážný, bývá matka příliš mírná, a musí být na pozoru před vším, co by mohlo zeslabit mužovu autoritu – pokud muž něco zakázal, žena nesmí povolit. Je pozoruhodné, že výzvu v Efezským 6,4 předchází „naplňte se Duchem“ (5,18), zatímco paralelní výzvu v Koloským 3,21 předchází „Slovo Kristovo ať ve vás bohatě přebývá“ (v. 16), což ukazuje, že rodiče nemohou vykonávat své povinnosti, pokud nejsou naplněni Duchem a slovem.

Kázněte své děti

Za třetí – vyučování a příklad musí být prosazovány napomínáním a disciplínou. To především znamená uplatňovat

autoritu – řádnou vládu zákona. O věrném otci Bůh řekl:

◆ *Neboť jsem se s ním sblížil, takže přikáže svým synům a svému domu po sobě, aby zachovávali Hospodinovu cestu a konali spravedlnost a právo, aby Hospodin Abrahamovi naplnil to, co o něm řekl. (Gn 18,19)*

Zvažte to pečlivě, otcové – křesťané. Abraham dělal více, než že by jen nabídl dobrou radu: prosazoval zákon a pořádek ve svém domě. Pravidla, kterými se řídil, odpovídala „Pánově cestě“ – té, která je správná v Jeho očích. A tuto povinnost patriarchy vykonával, aby Boží požehnání spočinulo na jeho rodině. Žádná rodina nemůže být řádně vedena bez domácích pravidel, která zahrnují odměnu a trest. Ta jsou zejména důležitá v období raného dětství, kdy není morální charakter dítěte ještě zformován, dítě nechápe morální motivy a nedokáže je ocenit.

Pravidla by měla být jednoduchá, jasná, opodstatněná a pružná jako Desatero přikázání – několik velkých morálních pravidel namísto velkého množství nepodstatných omezení. Jedním ze způsobů, jak provokovat děti pro nic za nic k hněvu, je omezovat je tisícer bezvýznamných zákazů a momentálních omezení, která jsou nahodilá a jsou prosazována rodičem – perfekcionista. Pro budoucí dobro dítěte je nanejvýš důležité, aby bylo vedeno do poddanosti v útlém věku: necvičené dítě znamená dospělý nedbající zákona – naše vězení jsou přeplněna takovými lidmi, jimž bylo v dospívání dovoleno dělat si, co se jim líbí. Ani nejmenší porušení domácích pravidel

by nemělo projít bez napravení. Pokud totiž dítě zjistí, že jedno porušení nevyvolalo předpokládanou reakci, bude očekávat stejné zacházení i v případě dalších porušení a pak se neposlušnost rozbují, takže rodič nebude mít nad dítětem jiný prostředek kontroly než hroubou silou.

Učení Písma je v této věci naprosto jasné. „V srdci chlapce vězí hloupost, hůl a naučení ji od něj vzdálí“ (Příslaví 22,15 a podobně 23,13–14). Proto Bůh řekl: „Kdo zadržuje svou hůl, nenávidí svého syna, kdo ho však miluje, usilovně ho kázní“ (Příslaví 13,24). A opět: „Tresci syna svého, dokudž jest o něm naděje, a k zahynutí jeho neodpouštěj jemu duše tvá“ (Příslaví 19,18 KRAL). Ať vás nezastaví nerozumná slabost pro vaše děti – Bůh jistě miluje své děti ještě hlubším rodičovským citem, než umíte milovat vy své děti, přesto nám říká: „Já usvědčuji a kárám ty, které miluji...“ (Zjevení 3,19 a podobně Židům 12,6). „Hůl a pokárání dá moudrost, ale chlapec ponechaný sám sobě dělá hanbu své matce“ (Příslaví 29,15). Takovou přísnost je nutno uplatňovat v jejich raných letech, než věk a tvrdohlavost zatvrdí dítě před strachem a bolestivostí nápravy. Šetři prut a rozmazlíš dítě – nepoužívej ho na dítě, ale sežeň si jeden na svůj vlastní hřbet.

Není potřeba zdůrazňovat, že výše citované oddíly Písma v žádném případě nevyučují, že v životě domácnosti má vládnout teror. Děti mohou být vedeny a trestány takovým způsobem, aby neztratily respekt a také náklonnost ke svým rodičům. Vyvarujte se toho, abyste

28 ZÁPAS O DUŠI

je neopodstatněnými požadavky dovádějí k vznětlivosti nebo provokovali k hněvu tím, že na nich budete fyzickými tresty ventilovat vlastní zlost. Rodič trestá neposlušné dítě ne proto, že se hněvá, ale protože je to správné – Bůh to vyžaduje a je to prospěšné pro blaho dítěte. Nikdy nevyslovujte hrozbu, kterou nemáte v úmyslu vykonat, ani slib, který nehodláte dodržet. Pamatujte, že pro vaše dítě je dobré, pokud je poučeno, a ještě lepší, pokud je dobře vedeno.

Věnujte velkou pozornost nevědomým vlivům prostředí, které dítě obklopuje. Snažte se udělat domov přitažlivým – ne prostřednictvím světských věcí, ale s pomocí vznešených ideálů, vštěpováním ducha nesobeckosti, vlídným a šťastným společenstvím. Oddělte maličké od zlé společnosti. Pečlivě sledujte periodika a knihy, které vstupují do vašeho domova, občasně hosty, kteří sedí u stolu a kamarádství, která vaše dítě formují. Rodiče zcela bezstarostně nechávají volný přístup ke svým dětem lidem, kteří podkopávají jejich autoritu, převracejí jejich ideály a zasévají semena lehkovážnosti a neřesti, dokud se na to nepřijde. Nikdy nenechte

své dítě trávit noc mezi cizími lidmi. Cvičte své dívky, aby byly užitečnými a nápomocnými členy své generace, a své chlapce, aby byli příčinní a soběstační.

Modlete se za své děti

Za čtvrté – poslední a nejdůležitější povinnost, která respektuje obě strany – dočasné a duchovní dobro vašich dětí, je horlivá prosba k Bohu za ně. Bez toho bude všechno ostatní neúčinné. Pokud je Pán nepožehná, jsou prostředky marné. Horlivě zapřísahajte Trůn Milosti, aby vaše snahy vychovat děti pro Boha mohly být korunovány úspěchem. Je pravda, že se musíte pokorně poddat Jeho vůli a sklonit se před pravdou vyvolení, na druhé straně je privilegiem víry držet se nebeských zaslíbení a pamatovat, že účinná horlivá modlitba spravedlivého zmůže mnoho. O svatém Jóbovi a ohledně jeho synů a dcer je zaznamenáno, že „vstával časně ráno a přinášel zápalné oběti *podle* počtu jich všech...“ (Jób 1,5). Domov by mělo prostupovat ovzduší plné modliteb a měli by ho dýchat všichni, kdo domov sdílejí. ■

JEDNODUCHÝ NÁVOD PRO VÝCHOVU DĚTÍ

Dr. William Goode

1. Hodně je povzbuzujte. Děti, které jejich rodiče neustále *povzbuzují* a zároveň podle potřeby *trestají*, dokážou rozlišovat mezi *dobrým* a *špatným* (Ř 13,7).

2. Hodně si s nimi hrajte. My dospělí musíme být silní, život ale přináší mno-

ho problémů a děti nás potřebují vidět nejen pracovat, ale také si hrát; smát se i být vážní. Musíme o ně projevovat zájem a hrát si s nimi (Př 17,22).

3. Hodně se modlete. Potřebujeme Boží pomoc. Mluvte s Bohem o svých dětech často (Jk 1,5).

4. Hodně je učte. Ef 6,4: „Učení“ (B21) = vkládat do mysli, budovat vnitřní přesvědčení.

5. Hodně používejte princip příčiny a následku (v případech trestů). Je to ten nejpřirozenější způsob, jak je naučit, že každý *skutek* má své *následky* (Ga 6,7).

6. Když dětem musíte udělit tělesný trest, dělejte to s láskou, beze spěchu, s modlitbou a důkladně, abyste to nemuseli dělat často. ■

– Z knihy *Jak být dobrým rodičem*
(www.didasko.cz) –

O POVINNOSTECH DÍTEK K RODIČŮM SVÝM

Matouš Konečný

Sepsáno a zpraveno nově od kněze Matouše Konečného a vytištěno v Králové Hradci nad Labem v impressii Martina Kleinwechtera. Léta Páně 1618.

Povinnosti pobožných dítek křesťanských ke svým rodičům jsou pak tyto:

1. Bát se rodičů svých svatou bázní (Lv 19,3a).

2. Ctít rodiče své slovem i skutkem (Ex 20,12; Mt 15,4: Bůh přikázal ctít otce svého i matku svou. Ef 6,2).

3. Poslouchat rodiče (Ef 6,1–3; Př 1,8–9).

4. Vážít si rodičů více než jakýchkoliv jiných přátel (Mt 15,4–5). Vždyť Bůh na druhé desce svého zákona o bližním, vydal nejprve přikázání o rodičích a o úctě k nim (Ex 20,12).

5. Nebouřit se proti nim, nezlořečit jim, nebít je, ale pokud by došlo i ke křivdě, tak ji od nich trpělivě snášet (Ex 21,15.17; Lv 20,9; Př 20,20). Viz také:

◆ *A proč vy přestupujete přikázání Boží kvůli své tradici? Vždyť Bůh řekl: ‚Cti otce i matku‘ a ‚kdo zlořečí otcí nebo matce, ať je potrestán smrtí.‘ Vy však učíte: ‚Kdo řekne otcí nebo matce: ‚To, čím bych ti měl pomoci, je obětní dar‘, ten již to nemusí dát svému otcí nebo*

matce. A tak jste svou tradicí zrušili slovo Boží. (Mt 15,3–5; Mk 7,10)

6. Odplácet rodičům věrnou prací (1 Tm 5,4). Takto i Josef zaopatřil svého otce i celou rodinu v době těžkého hladu (Gn 46,31; 47,1–6).

7. Podle Boží vůle se od nich ve správném čase oddělit:

1. Kvůli manželství. Když děti vstoupí do stavu manželského. To mají udělat podle rady svých rodičů a podle jejich vůle, protože vůle synů a dcer je v moci rodičů. Povinností rodičů je postarat se o své děti tak, aby to dětem bylo k užítku a aby prospívaly – na prvním místě péčí o jejich duši, a potom i o věci časné. Děti se pak mají řídit radou svých rodičů a tím je podle přikázání Páně ctít (Gn 2,24; Mt 19,5; 1 K 6,16; Ef 5,31).

2. Kvůli náboženství, a to ve dvojím smyslu:

a) Kdyby se někdo chtěl vzdát kvůli čistému a pravému náboženství úplně všeho pro své spa-

sení, zbavit se nejbližších přátel anebo se jim zošklivit pro zachování lásky a milosti Boží, jak o tom mluví sám Syn Boží (Mt 10,35–37; Mk 10,29–30).

b) Kdyby se někdo chtěl stát služebníkem Krista a jeho lidu a pracovat tak v církevním a tím i duchovním povoláním pro spasení i jiných, jako se službě vydali Mojžíš, Aron, Jozue, nebo Elíša.

- ◆ *Ale mládenec Jozue, syn Núnův, který mu přisluhoval, se ze stanu nevzdaloval. (Ex 33,11)*
- ◆ *Řekl [Lévi, resp. kněží] o svém otci a o své matce: „Nehledím na ně“. (Dt 33,9)*
- ◆ *A chlapec konal službu Hospodinu pod dohledem kněze Élího. (1 S 2,11, viz 1 S 1,27–28)*
- ◆ *Já zakročím proti jejich činům a úmyslům a shromáždím všechny pronárody a jazyky ... z nich si vezmu kněze, lévijce. (Iz 66,18.21)*

Toto poslední zaslíbení se vztahuje k nynější době, neboť Pán Bůh to zaslíbení plní na těch, kterým darem své milosti dává to zvláštní obdarování, aby zůstávali v Božím stánku a sloužili v církvi mezi služebníky Božími.

8. K povinností dětí patří také udělat pro své rodiče poslední službu:

1. Při smrti svých rodičů, 2. Při smrti své.

Při smrti rodičů svých mají poctivě a slušně se zármutkem a žalostí:

1. Připravit jejich těla k pohřbu.

- ◆ *Josef ti vlastní rukou zatlačí oči. (Gn 46,4)*

Oči člověka bývají často v době posledního a smrtelného boje obrácené v sloup

a otevřené. Tímto jediným aktem, zavřením očí, se potom rozumí veškerá příprava těla k pohřbu.

2. Pohřbít jejich těla (Gn 35,29; Gn 25,8–9a).

- ◆ *I šel Josef pochovat svého otce a šli s ním všichni faraónovi služebníci, starší jeho domu i všichni starší egyptské země, celý Josefův dům ... dali se do velikého a velmi ponurého nářku. Josef tu uspořádal za svého otce sedmidenní smuteční slavnost. (Gn 50,7–10)*

Při své smrti mají děti zajistit svým rodičům péči u dobrých, zbožných a věrných ochránců, jako Pán Ježíš zajistil péči o svou milou matku a pamatoval na ní i v poslední hodině a ve velikém trápení. Nejprve promluvil ke své matce o Janovi:

- ◆ *„Ženo, hle, tvůj syn!“ Potom řekl tomu učedníkovi: „Hle, tvá matka!“ V tu hodinu ji onen učedník přijal k sobě. (J 19,26–27)*

Stejně mají jednat i křesťanské dítky, aby své rodiče ctili od svého narození až do své smrti, a aby i v hodině své smrti na ně pamatovali a podle pečovali o ně podle svých nejlepších možností, věrně a s úctou. A takové dítky mívají od Boha požehnání i odměnu na věčnosti.

Toto jsou křesťanské povinnosti, jimiž se mají zabývat všichni zbožní lidé, kteří opravdově milují Pána Boha i své spasení. Mají tak činit zbožně, věrně a ustavičně podle svého věku i svého povolání až do své smrti.

Kéž k tomu dá Pán Bůh všemohoucí všem zbožným křesťanům své svaté požehnání pro slávu svého jména a k našemu věčnému spasení, abychom po zdej-

ším pracování vešli do Jeho radosti, a přijali odplatu věčného života pro jméno a zásluhy Syna Božího, Spasitele našeho, který je Bůh pravý, věčně živý, králuje spolu s Otcem i s Duchem Svatým a je požehnaný na věky věků. Amen. ■

– Z Kazatele domovního

bratra Matouše Konečného –

Kazatel domovní, tj. naučení potřebné, jak by hospodářové v domích a přibytých

svých spolu s domácími svými každého dne, zvláště ráno a večer, i v zvláštní některé časy Božích pokut a metel sebe k dobrému slovem Božím napomínati, poctu Božskou a nábožnou v chvalách a modlitbách svatých Pánu Bohu vykonávati a tak čeládku svou k náboženství křesťanskému dobrým a pobožným příkladem svým všelikého času přidržeti měli.

TOLIK DĚTÍ? A DNES?

– redakce –

Alena a Šimon Konečných vedou občanské sdružení Hannah (jméno hebrejského původu znamenající něžná, milostivá či ošetřovatelka, nebo také stavět). Toto sdružení pomáhá rodinám i jednotlivcům s dětmi v náhradní rodinné péči nebo těm, kdo se touto problematikou zabývají či o přijetí dítěte do NRP uvažují. Hlavní myšlenkou je doprovázení na cestě pomocí sdílení. K jejich činnosti patří i informování širší veřejnosti o problematice dětí vyrůstajících v ústavní péči, dětí ohrožených syndromem CAN, domácího násilí apod. Více informací o sdružení najdete na www.org-hannah.org. Ze jejich stránek uvádíme:

RODINA KONEČNÝCH

– Alena Konečná –

Momentální stav: 8 dětí, 6 koní, 1 lama, 2 psi, 3 hadi (z čehož o 2 nevíme, kde je jim konec), 2 andulky.

Po krátkých peripetiích, kdy naše rodina hledala směr svého putování a stěhovala se po městech českých (Brno, Praha), jsme naznali, že nejlépe bude nám i dětem na vesnici. Zakoupili jsme tedy chalupu na Vysočině poblíž Bystřice nad Pernštejnem, kterou se za chodu rodiny a provozu naší malé zoo snažíme zrekonstruovat a být přitom rychlejší než zub času, který na ní i na nás vytrvale hlodá. Naši rodinu tedy tvoří máma, táta a osm dětí.

Táta Šimon

Je sice studovaný teolog, ale po 21 letech studií přišel na to, že nejlépe poslouží Bohu tím, že se ujme těch nejslabších. Pověsil tedy talár na hřebík, opustil kazatelnu a momentálně využívá své teologické i pedagogické vzdělání k výchově dětí svých i přijatých.

Máma Alena

Je úplně normální máma, která trpí pocitem, že po 16 letech v domácnosti už jí to nemyslí a nemá co na sebe. Zastává pozice manažerky, kuchařky, švadleny, uklízečky, pradleny, taxikářky a vychovatelky. Ve volném čase ráda sepisuje bláboly

32 ZÁPAS O DUŠI

jako je tento. Naše děti v pořadí, jak přicházely:

Dominik (1995)

Je pracovitý a houževnatý puberták, který má zvláštní vnímání světa díky ADHD a dyslexii, čímž náš všední svět nesmírně obohacuje a zároveň přivádí k šílenství. Je páníčkem pejska Huga a kobylinky Jarmanky. Ta je jeho svěřenkyň a učitelka zároveň. Momentálně končí základní školu a přemýšlí, co dál. Kovářem, policistou, zemědělcem?

Berenika (2000)

Je introvertní a citlivá dušička se sílou uragánu (když se naštve). Nádherně maluje, a protože se ráda stará o druhé, chce být lékařkou. Andulka Modrásek je její a vzorně se o ni stará, stejně jako o poníka Lotranda.

Denisa (2000)

Přišla do naší rodiny v necelých dvou letech (2002) z Kojeneckého ústavu Brno-Hlinky. Její začlenění do rodiny bylo poměrně složité, viz kniha „Nesvit mi do repráku!“ Momentálně je z ní však veselá komunikativní holčička, navštěvující 2. třídu speciální školy. Z rozhodnutí soudu ji máme od roku 2008 v poručnické péči. Do té doby byla v pěstounské péči. Krásně zpívá, pamatuje si i velmi dlouhé texty. V současnosti miluje Princeznu ze mlejna (ona sama se svou zálibou v agrarismech by spíš řekla „Princeznu Zemlejnů“) a větami z této pohádky nám odpovídá v běžné komunikaci.

Julie a Mikuláš (2004)

Rozverná dvojčata ne nepodobná dvojčatům Weasleyovým z Harryho Pottera. Obzvláště Julinka vydá za dva kluky a není

šasčárny, ve které by neměla prsty. Je neuvěřitelně fyzicky zdatná, od necelých dvou let lyžovala a ve třech letech plavala. Mikulášek je více hloubavý. Momentálně exceluje ve skládání písní, jež zpívá celá rodina. Hitem je „Když jsou auta špinavý!“ K dispozici jsou mp3 této i jiných nahrávek.

V září 2010 nastoupili do první třídy společně s Tomáškem a rozšířili své zájmy o hru na hudební nástroje a judo.

Alžběta (2006)

Je náš nejmladší a nejrozmazlenější benjamínek s velmi bujnou fantazií a hudebními sklony.

Patrik (1997)

přišel k nám do rodiny v létě 2008 ze zařízení Fondu ohrožených dětí pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek v Brně. Je to přemýšlivý a snaživý chlapec, miluje zvířata. Dostal však v minulosti mnoho vážných ran pod pásy, se kterými se bude muset vyrovnat. Na vesnici je nadšený, vzal si pod patronát lamu Lailu, o kterou se vzorně stará, a sní o vlastním (tažném) koni. Miluje fotbal, který chodí hrát, a se svým bráchou Tomem má hezký vztah. Druhým rokem chodí na osmileté gymnázium a zamíloval se (k údivu ostatních sourozenců) do hry na trumpetu, ve které se mu začalo dařit; v dechovce už postoupil na „druhou trubku“.

Tomáš (2004)

Je neuvěřitelné a živelné torpédo. Přišel k nám současně se svým bráškou Patrikem. Z Klokánku si přinesl léky na uklidnění, my se však rozhodli mu je nedávat a s jeho hyperaktivitou se vyrovnat sami. Díky Bohu má veselou a nekonfliktní po-

vahu a úžasnou schopnost se se vším hned vypořádat („Mně se po mojí mamince nestýská, ale jí se po mně stýská. Jenomže ona si mě nevybrala a vy jste si mě vybrali, takže já jsem teď tady.“)

Takže Tomášek je teď tady a my doufáme, že se mu u nás bude líbit. Jakožto i všem ostatním dětem. V září nastoupil spolu s dvojčaty do první třídy.

Tolik dětí? A dnes?

Často se nás lidi ptají, jak můžeme zvládat tolik dětí v dnešní době. Že prý je nemůžeme dostatečně zabezpečit materiálně, poskytnout potřebné podněty k rozvoji a nakonec ani citově uspokojit tak, jako kdybychom měli třeba jen dvě.

Už samotný termín „zabezpečit v dnešní době“ je zvláštní. Co znamená? To, co diktuje norma (co je to norma?), zřejmě to, co mají všichni, kdo si přejí plout s proudem a nevybočovat. Jde tedy o značkové oblečení, mobily, počítače, kroužky typu tenis, jazyky? O trávení volného času na bowlingu, dovolené v létě u moře, v zimě na horách? Nemyslíme, že by tohle byla norma, která má určovat hodnotu života. Maximálně tak ukazuje míru blahobytu naší společnosti.

A nakonec: Kdy jindy než v dnešní době se žilo lépe? Naše babičky (ano, pouze dvě generace zpět!) vyvažovaly pleny na kamnech, praly je na valše a chodily je máchat do potoka, žehlily je „nabíjecí“ žehličkou (do které se vkládaly žhavé uhlíky – když vám nějaký vypadl na připravené prádlo, mohli jste je vyprat znovu), 30 plen denně pro každé mimino – my pouze jednorázovou plínku hodíme do koše. Vo-

du na praní i vaření si nosily ve džberech od obecní studny – my jen otočíme kohoutkem. Když chtěly dětem ohřát mléko k snídani, musely nejprve nadojit (a to znamená kravce či koze nejprve vykydat, podestlat, pak je nakrmit a omýt vemeno), potom roztopit kamna (což obnáší přípravu dřeva a vynášení popela). My vyndáme mléko z ledničky a vložíme je do mikrovlnky. Úspora času minimálně hodinu (měřeno babkou, která kmitá jak šroub). O pračkách, myčkách, saponátech, supermopech a ústředním topení ani nemluvě. A to ještě musíme zmínit, že k tomu všemu pracovaly na poli, u zvířat, ve fabrice, na statku... A to mívaly hodně dětí. Bez lékařské péče, aut, hypermarketů, mateřských center, vložek, televize, počítačů, často i bez pořádných bot a oblečení na zimu, bez školních pomůcek. Ne, dnes si opravdu nemáme na co stěžovat.

Nesdílíme přesvědčení, že blahobyt dětí dobře vychováme. Formující návyky jako práce, nutnost dělit se (o hračky, pokoj, ale i o rodiče), brát ohled na druhé, umět počkat na uspokojení svých potřeb, respektovat starší a tolerovat mladší, mít soucit s utrpením druhého (ačkoliv jindy mě děsně štve, že mi bere autíčko), to jsou podněty, které utvářejí lidské srdce. Ne počítač, televize, mobil, ba ani kroužek francouzštiny se super lektorem.

Víte, že...

- Josef byl pěstoun (Mt 1,20–24),
- Mojžíš vyrostl v adopci (Ex 2,10),
- křesťané jsou do Božího království adoptováni (Žd 12,6),

34 ZÁPAS O DUŠI

- Bůh nás miloval jako první, když jsme toho nebyli hodni (Ř 5,8),
- jedna třetina desátek patří na charitu (Dt 14,28–29),
- dětem patří království nebeské (Mt 19,14),
- Ježíš řekl, že kdokoli přijme jediné takové dítě v Jeho jménu, přijímá Jeho (Mt 18,5),
- máme pamatovat na ty, kdo trpí (Žd 13,3),
- cokoliv jsme udělali pro jednoho z těchto nepatrných, udělali jsme pro Krista (Mt 25,40),
- cokoliv jsme pro ně neudělali, neudělali jsme ani pro Něho (Mt 25,45),
- první křesťané sbírali zahozené děti na římských smetištích a vychovávali je jako svoje vlastní (na své náklady, v době nízké sociální a ekonomické úrovně, často na materiální úkor svých vlastních dětí),
- v kulturách, které nebyly ovlivněny Biblií, vždy panoval (a dosud panuje) všeobecně, uznávaný názor, že dítě je majetek rodičů, a ti proto mohou beztrestně rozhodovat o jeho smrti, týrání či prodeji do otroctví
- Mojžíšův zákon je ojedinělý mezi všemi starověkými kodexy, protože je to první zákoník na světě, který rodičům nedovoluje potrestat dítě smrtí, nýbrž ukládá jim povinnost předložit případ k posouzení autoritám (Dt 21,19; Lv 24,11),
- zákonnou ochranu dítěte zavedlo teprve křesťanství, a to roku 396 (ne celé století poté, co bylo ediktem milánským z roku 313 učiněno státním náboženstvím),
- **příkázání Cti otce svého i matku svou** má jako jediné z Desatera zaslíbení – aby se ti dobře vedlo na zemi (Ex 20,12; Dt 5,16). Jaký div, že sociálním sirotkům se dobře dařit nemůže ani jako dětem, ani jako dospělým?

Statistiky

- **Počet dětí v ústavní péči ve věku do 3 let na 10.000 dětí v populaci:** (pro srovnání: Slovinsko: 0; Island: 0; Norsko: 2; Rakousko: 3) ČR: **60!**
- Celkem je v ústavní péči v ČR 20.000 dětí. ■

PROČ MÁ BÝT RODINA VE SBORU POHROMADĚ?

Grace Fellowship Church Toronto

Velikým omylem místních sborů v dnešní době je výplod konzumního myšlení, který má za to, že „církve“ by měla mít každému co nabídnout. Děti by měly mít své vlastní skupiny, svobodní své a až vyrostete, můžete se přidat ke specializovaným skupinám jako například „samozivitelé, co rádi lezou po horách.“ V našem sboru jsme proti takovému

způsobu myšlení, protože nevěříme, že odpovídá Pánovu učení o církvi.

Staré rčení: „Církev jsou lidé, ne budova“ platí. Je to skupina lidí s obrovskými odlišnostmi, liší se etnickým původem, ekonomickým postavením a vzděláním. Pán přirovnává tuto rozličnost k lidskému tělu – palec se v mnohém liší od oka, přesto jsou obě části k řádnému fungová-

ní lidského těla potřebné. Stejně tak různí lidé, které Ježíš činí částí svého Těla, slouží různým účelům a mají odlišné role. V místním sboru se projevuje veliká pravda platná v obecné církvi, že „ač je nás mnoho, jsme jedno“ (Ř 12,5).

Nic nenamítáme proti službě, jež odpovídá věku a zkušenostem. Sedmiletá holčička se neučí stejným způsobem nebo stejnou rychlostí jako typická 37letá matka čtyř dětí. Odmítáme však posun směrem k současným praktikám, kdy se veškerá služba odehrává v rámci těchto izolovaných skupin na úkor hlavní služby pro celý sbor. Věříme, že sedmiletá holčička potřebuje znát 37letou matku a 92letého starého mládence a potřebuje, aby i oni znali ji. Přílišné rozdělování sboru takové vztahy ničí a dokonce významně zvyšuje možnost, že členové sboru začnou smýšlet velmi sobecky.

Ačkoliv je pravda, že 42letá rozvedená samoživitelka velmi lehce naváže vztahy se členy ve stejné životní situaci, není to věc, která ji určuje jako člověka.

Pokud je znovuzrozená, je novým stvořením v Ježíši, oddělena ke „konání dobrých skutků, které nám Bůh připravil“. Připojila se k nové rodině (sboru)

a má zodpovědnost za všechny její členy. Jako věřící musí zemřít sama sobě a na prvním místě sloužit ostatním, tedy činit jim to, co by si přála, aby oni činili jí, zůstat morálně čistá a přímá a růst v milosti a poznání Ježíše Krista.

Pokud je jejím jediným zájmem setkávat se s ostatními ve stejné situaci, uklouzla po kluzkém svahu sebezájmu. A existuje snad nepřátelštější postoj vůči životu v uctívání naplněnému nesením kříže, zapíráním sebe sama, vyvyšováním Krista, zmocňováním Duchem, vyvyšováním Boha, než je život soustředěný na sebe?

Každý křesťan zoufale potřebuje dívat se na své bratry a sestry v Kristu a ptát se: „Co mohu udělat? Jak mohu posloužit? Jak mohu ve svém životě sám sebe zmenšit a Ježíše zvětšit?“ To není „super-svaté“ křesťanství, to je normální křesťanství.

Naším cílem je udržet mnohá z našich sborových setkání tak „pro všechny“, jak jen to jde, a proto doufáme, že uvidíme, jak Duch svatý činí z místního těla takové, které lépe odráží kompaktní a jednotný obraz, jenž nám byl dán prostřednictvím Nového zákona. ■

CÍRKEV V SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI

V JAKÉM STAVU JE DNES KÁZÁNÍ BOŽÍHO SLOVA?

R. Albert Mohler Jr.

„Byly to časy ze všech nejlepší, byly to časy ze všech nejhorší, byl to věk moudrosti, byl to věk pošetilosti, byla to doba víry, byla to doba nevíry...“
Těmito slavnými slovy uvedl Charles Dickens svůj skvělý román *Příběh dvou měst*.

V jistém smyslu vypovídají tato slova i o tom, jak to v dnešní době vypadá za kazatelny. Na jedné straně vidíme velice slibné a povzbudivé projevy, na druhé straně zlověstné tendence, které uvádějí budoucnost kázání na nebez-

36 ZÁPAS O DUŠI

pečné cesty. V průběhu několika posledních desetiletí se za mnohými kazatelnami svévolně experimentovalo. Kázání zcela změnilo svůj význam a účel, jímž původně byl výklad a aplikace biblického textu.

Ztráta důvěry v moc slova

Lidé jsou v současnosti obklopeni více slovy, než kterákoli předcházející generace. Jsme bombardováni slovy, která se k nám dostávají všemi možnými myslitelnými způsoby – písněmi, vysíláním, elektronicky, tiskem a řečí. Slova byla digitalizována, komercializována a podřízena postmoderním lingvistickým teoriím. To vše vyústilo ve ztrátu důvěry v psané i mluvené slovo. Před několika lety se fotograf Richard Avedon vyjádřil v tom smyslu, že „obrazy rychle nahrazují slova – náš primární způsob komunikace“.

Zdá se, že je to tak. Mitchell Stephens ve své knize „Vzestup obrazu, pád slova“ říká, že „obraz začíná nahrazovat slovo jakožto převládající prostředek mentálního přenosu“. Kázání je taktéž formou „mentálního přenosu“, a tak jakákoliv ztráta důvěry ve slovo vede ke ztrátě důvěry v kázání. Kázání přestane být křesťanským kázáním, pokud kazatel ztratí víru v autoritu Bible jakožto Božího slova a v moc mluveného slova jakožto prostředku sdílení biblického poselství spásy a proměny. O křesťanském kázání však lze směle tvrdit, že věrné hlásání Božího slova prostřednictvím kazatelova hlasu je ještě mocnější než hudba nebo obraz.

Posedlost technologií

Žijeme v době technologické arogance a vsudypřítomnosti technických pomocníků. Většina z nás si ani nepovšimla, jak používání těchto technologií přetváří naši práci a zkušenosti. To samé platí o kazatelích, kteří se vrhli na využívání vizuální technologie a médií během kázání.

Nebezpečí tohoto přístupu lze spatřovat ve skutečnosti, že vizuální prezentace velmi rychle přebije tu verbální. Navíc vizuální stránka věci často zasahuje jen velmi malou část duše – zaměřuje se obzvláště na citové a emoční aspekty našeho vnímání.

A přesně tam kazatel nesmí zajít. Boží slovo zprostředkované lidskými ústy má z pohledu Bible jedinečnou moc proniknout do všech částí lidské osobnosti. Bůh dal jasně najevo, dokonce i v Desateru, že si přeje být slyšen, a ne viděn. Používání vizuálních technologií ohrožuje tuto základní pravdu biblické víry.

Bezradnost nad biblickým textem

Při poslechu kázání bezpočtu evangelikálních kazatelů jsem si všiml, že někteří z nich působí, jako kdyby si s biblickým textem nevěděli rady. Mnozí jednoduše ignorují celé oddíly Písma jakožto zastaralé, těžké a celkově nepřijatelné ve světle současného pojetí Boha a zaměřují se raději na texty, které jsou příjemnější, přijatelnější a nevedou ke konfrontaci s moderním myšlením. To považuji za jistý způsob zanedbávání a zneužívání pastorační, které lze napravit pouze úplným přijetím Bible, celého jejího obsahu, jako Bohem inspirovaného, neomylného

a mocného Božího slova. Všechno, co obsahuje, je pro nás dobré.

Vyprazdňování biblického obsahu

Jiným problémem, který vede k vyprazdňování biblického obsahu, je ztráta „celkového obrazu“ Písma. Příliš mnoho kazatelů nevěnuje dostatečnou pozornost kontextu kázáného oddílu ani místu, jež zaujímá v ústředním příběhu, který odhaluje Boží záměr oslavit se skrze záchranu hříšníků. Kázání se v důsledku vytržení z kontextu a absence biblické teologie stává řadou nesouvisejících hovorů zaměřených na vzájemně nesouvisející texty. Takové kázání nemůže nikdy dosáhnout slávy pravého biblického kázání.

Chybějící evangelium

Kázání apoštolů vždy obsahovalo kerygma – srdce evangelia. Součástí kázání, ať už se týká kteréhokoliv textu, musí být jasné podání evangelia. Charles Spurgeon to výstižně vyjádřil těmito slovy: „Každé slovo, uveďte jeho význam v kontextu a spojte ho vzdušnou čarou s křížem.“

Mnoho sborů – a kazatelů – přinášelo a přináší užitečné a praktické slovo, často se zobecněným křesťanským obsahem, ale bez jasného vyjádření evangelia nebo výzvy k rozhodnutí a zodpovědnosti vůči textu nebo Kristovým požadavkům. Naším vzorem by měli být apoštolové, kteří neustále zvěstovali smrt, pohřeb a vzkříšení Ježíše Krista.

Jsou to časy zcela jistě nejlepší a také nejhorší. Jsem vděčný za obnovu výkladového kázání, a to obzvláště mezi mnoha mladými kazateli. Zároveň mi však leží na srdci nebezpečné trendy a mnohé populární vzory, od nichž hrozí, že zničí centrální pozici, kterou zaujímá biblický výklad v evangelikálních sborech.

Nakonec bych rád zmínil, že kazatel prostě musí shromáždění konfrontovat s Božím slovem. Tato konfrontace bude čas od času nepřijemná, složitá a plná výzev – vždyť je to slovo, které námi proniká jako meč! Cílem evangelikálního kazatele není meč skrývat nebo tupit jeho ostří, ale držet ho ve střehu. ■

JE RŮST CÍRKVE „PŘIROZENÝ“?

Štěpán Rucki

S tím, jak je křesťanství v západních zemích stále více zatlačováno novopohanskou konzumní společností a klesají počty lidí jakkoliv spojených s církví, jsou stále častěji otevírány otázky, jak obnovit růst sborů, církví, jak oslovit sekulární společnost apod. Vznikají různé koncepce, které mají obnovit růst církve, zvýšit její přitažlivost pro hledajícího pana Nováka, soustředit potenciál na správné zá-

měry či vytvořit správné mikroklima pro růst. V příručkách, které se tímto tématem zabývají, pak můžeme číst o církvi vnímavé k hledajícím, o cílevědomé církvi, o přirozeném růstu církve apod.

Růst církve a otázka spasení

Základní otázkou však zůstává, zda je růst církve ovlivnitelný lidským, resp. v dnešní době manažerským úsilím, a po-

38 ZÁPAS O DUŠI

kud ano, pak do jaké míry. Uvědomíme-li si, že početní růst sboru, církvi a potažmo celého křesťanství závisí na obrácení jednotlivých členů, musíme tuto problematiku vidět v širší souvislosti. Otázka růstu sboru souvisí se základním problémem spasení člověka – tj. nakolik je spasení člověka dílem lidským a nakolik dílem Božím, respektive do jaké míry člověk při svém spasení s Bohem spolupracuje.

Reformační učení ať už ve větvi luterské a ještě výrazněji ve větvi kalvínské chápalo spasení člověka jako dílo vykonávané výlučně ze strany Boží, dílo, ve kterém je člověk – alespoň do okamžiku vnitřní proměny skrze působení Božího slova a Ducha svatého – čistě pasivní. Reformační učení tak odmítalo myšlenku o spolupráci člověka s Bohem na spasení (tzv. pelagianismus či semipelaginismus) a připisovalo celou slávu za spasení Bohu. Obrácení člověka je v tomto smyslu chápáno jako zázrak a stejně tak jsou považovány za zázračné či nadpřirozené jevy jako růst sboru či probuzení (obrácení mnoha lidí najednou).

Finney: probuzení lze podněcovat „prostředky“

Zhruba na přelomu 18. a 19. století dochází však v protestantském chápání spasení člověka stále více k posunu směrem k myšlence o spolupráci člověka s Bohem a s tím také dochází k posunu v chápání podstaty růstu církve a probuzení. Jedním z představitelů takového směru je otec moderního evangelikalismu, Charles Grandison Finney (1792–1875). Není zde prostor zabývat se hlouběji jeho teologií,

avšak velmi obecně se dá říct, že kladl na spoluúčast člověka ve spasení přinejmenším stejný důraz jako v pátém století Pelagius (jehož učení bylo tehdejší církví odsouzeno jako bludařské). Ve smyslu výše uvedených souvislostí nás proto nepřekvapí jeho pohled na probuzení:

„Probuzení byla kdysi považována za zázraky... Po dlouhá období se církev domnívala, že probuzení je zásah Boží moci, se kterou nemají nic do činění, a tedy zázrak, pro jehož vykonání nemají o nic více síly než pro vyvolání hromu či bouře s prudkým lijákem nebo zemětřesení. Je tomu teprve několik let, kdy duchovní věří, že probuzení je nutné podněcovat pomocí prostředků zvláště určených a přizpůsobených tomuto cíli.“

Zatímco předchozí generace duchovních jako Edwards, Whitefield a mnoho dalších hlásaly s modlitbou Boží slovo a čekaly na Boží působení v srdcích posluchačů, generace Finneye a jeho následovníků začala používat k podněcování probuzení „nové prostředky“. Jedním z nich bylo používání tzv. „míst pro oslovené“, tedy místa v přední části kostela nebo sálu, na která měli usednout lidé, jež byli osloveni zvěstí kazatele („reagovali na výzvu“). Nechci zde hodnotit, zda toto byl správný počín či nikoliv, chci pouze poukázat, že zavedení „nových prostředků“ k podněcování probuzení bylo spojeno s určitým teologickým názorem. Zajímavé může být zjištění, že Finneyův současník Charles Spurgeon, kníže kazatelů, označil Finneye právě kvůli jeho teologii za „vlka v rouše beránčím“.

Důsledky Finneyova přístupu v dnešní době

Mnoho času uplynulo od dob Ch. Finneye a evangelikální křesťanství v mnohém změnilo svou tvář. Neblahé dědictví však přetrvává: snaha různými „novými prostředky“ podněcovat růst církve, sboru, vyvolat probuzení. V dnešní době k tomuto účelu bývají často používány manažerské přístupy, které se osvědčily při vedení firem a korporací. Tyto přístupy jsou ‚zduchovněny‘, oblečeny do biblických veršů a textů a předkládány pak jako osvědčené návody, které povedou k růstu církve.

V žádném případě nechci tvrdit, že sborový život má být chaotický, že si nemáme všimnout každodenních potřeb členů sborů, že sbor nemá mít své vedení a dále něco, čemu se moderně říká „vize“. Také nechci říct, že nemáme hledat nějakou zpětnou vazbu zkoumáním, zda to, co děláme, přináší nějaké ovoce (byť ne ihned) a zda účelně vynakládáme svěřené prostředky. Ale to je něco zcela jiného, než když „manažerskými“ přístupy chceme nastartovat růst sborů či církví, tedy jevy, u nichž se nutně předpokládá obrácení nových lidí ke Kristu.

Přístup Christiana Schwarzze

V evropských zemích, zvláště v prostředí, kde se vyskytují bývalé státní církve, se těší určité popularitě přístup vypracovaný Christianem Schwarzem. Jeho metoda se jmenuje Natural Church Development, tedy Přirozený růst (vývoj) sboru. Schwarz představuje základní principy své metody v knize *Přirozený růst církve*, která byla přeložena do češtiny, a v sou-

časné době je ve slovenštině dostupná kniha „Vyfarbi si svoj svet s prirodzeným rastom cirkvi“. Cílem tohoto článku není provádět podrobnou analýzu Schwarzovy metody. Nechci zde hodnotit, zda kritéria, která volí k hodnocení zdraví života sboru, jsou ta správná. Nechci se ani zabývat způsobem výběru vzorku hodnocených sborů, sběrem dat a jejich interpretací. Ve všech těchto oblastech existuje spousta otazníků, na které poukazují lidé, kteří tento přístup důkladně studovali.

To, co na první pohled překvapí čtenáře, který je odchován Písmem, je programová nepřítomnost učení (křesťanské nauky, doktríny) v jeho knihách. Schwarz tuto oblast ve své metodologii nehodnotí a dokonce deklaruje, že pro něj ani není důležitá:

„Křesťanská doktrína – na rozdíl od osoby Ježíše Krista – je proměnlivá a musí se měnit s časem, pokud má naplnit svůj úkol, tedy sloužit ke zvěstování evangelia v rozdílných historických a geografických podmínkách. Žádná doktrína, dokonce ani žádná proslulá vyznání víry si nemohou nárokovat autentickou platnost ve formě jejich tvrzení v tom smyslu, že by byla historicky platná bez závislosti na čase. Teologické definice – dokonce tak úctyhodné jako koncepce Trojice nebo učení o dvou přirozenostech (Ježíše Krista – tj. jeho pravém božství a lidství – pozn. překl.) není nutné chránit jako nějaký magický odkaz. Spíše se musíme trvale ptát, zda prokazatelně naplňují svůj účel, jímž je osvětlování podstaty biblického zje-

vení a nikoliv jeho zatemňování. Tvrzení, které je nápomocné v jednom historickém kontextu, může mít rozhodně opačný účinek v jiném prostředí... každé učení musí být posuzováno pomocí kritéria, zda ve svém kontextu má stimulační účinek na růst církve jako organismu... Naše teologická tvrzení musí být užitečná pro růst církve ve specifických podmínkách – nic více, nic méně.“

Růst církve bez vazby na učení?

Pro Schwarze tedy není vůbec podstatné to, čemu lidé věří. Podstatný je růst, růst je vše, oč tady jde. Při takovém přístupu se ale může stát, že se velmi dobrému růstu mohou těšit skupiny křesťanů vyznávající učení a názory, které církev historicky odmítla jako nesprávné či dokonce bludařské. To, co kdysi bylo považová-

no za sektu, jejíž „učení se bude šířit jako rakovina“ (2 Tm 2,17) může být při použití Schwarzovy metodologie považováno za „zdravou“ a „rostoucí“ církev.

Těchto několik myšlenek ukazuje, kam se můžeme dostat, když opustíme jeden ze základních principů růstu, se kterým byla církev už od dob Nového zákona spojena, totiž vazba k Božímu slovu a apoštolskému učení. A tak, i když pro vnitřní chod sboru můžeme použít různé pomůcky, nastartovat růst sboru či církve bez působení Ducha svatého, který chce, kam chce, bez zvěstování Božího slova v Boží moci a síle, bez správného učení a bez Boží milosti prostě nesvedeme. A to proto, že skutečný růst církve není růstem přirozeným, ale zázračným, který se nedá ošálit žádnými manažerskými přístupy a metodami. ■

JAK ZÚSTAT VĚRNÝ

Jaroslav Mervart

Bylo by určitě lepší, kdyby tento článek shrnul pouze tlak zastánců jiných náboženství, resp. filozofických směrů, i když ani zde není na místě podceňovat četnost lidí, kteří tuto novodobou filozofii prosazují. Ještě hůře však vyznívá skutečnost, že tyto názory a filozofie se již delší dobu cíleně prosazují i v křesťanských sborech, což je možno doložit existencí tzv. marketingově orientovaných sborů jako např. Crystal Cathedral (Robert Schuller), Willow Creek (Bill Hybels), Saddleback Church (Rick Warren), a mnoha jiných.

Obecně lze konstatovat, že tyto „novátoři“, resp. „agenti změn“ si jasně uvědo-

mují velký rozdíl mezi tradičním a postmoderním křesťanstvím a cíleně se s využitím různých metod a postupů snaží o dosažení nového stavu. Ten kromě již zmíněných světských filozofií zahrnuje i tzv. novou reformaci, která má všechny křesťanské církve znovu spojit zpět, dále přebírání nebiblických prvků z východních náboženství jako jsou např. transcendentální meditace, jóga, různé okultní prvky (mystické labyrinty) apod. Zdůvodnění jsou často až příliš jednoduchá – přináší to dobrý pocit, je to osvěžující. Vytrácí se biblické myšlení, zaměření na Boha, sám člověk si určuje, co je pro něj dobré.

Je zde tedy zjevná podobnost s učním New Age, které usiluje o realizaci „dokonalého světa lidí, kde je člověk bohem“. Místo aby člověk hledal Boha, Jeho moudrost a lásku, jsou lidé vyzýváni k uvolnění mysli, prožívání kosmické jednoty, která podnítl jejich „kreativitu“ a zajistí jejich „úspěch“ (což není nic jiného než primitivní forma okultní manipulace mysli).

Závažným důsledkem extrémního používání marketingového přístupu, teorie budování vztahů, nadřazení jednoty nad pravdu, a také tzv. „pozitivního myšlení“, je tzv. situační etika. Ve snaze „si s každým porozumět“, resp. „být u všech v oblibě“ (jako v politice) se v tomto případě říká každé skupině lidí jen to, co chtějí slyšet (což se jim líbí), vynechají se problematická a potenciálně konfliktní témata, případný konflikt se již v zárodku potlačuje jako nedůležitý a nepodstatný – obvykle relativizací dostupných údajů (tedy ne hledáním pravdy, neboť se zde sledují jiné cíle). Tato účelová manipulace s informacemi a jejich významem je závislá na situaci, v níž se daný člověk nachází, a na názorech lidí, s nimiž diskutuje. Dříve či později je v takovém případě možné hovořit o ztrátě svědomí, kdy se člověk, který se takto chová, dostává do vlastní sítě lži a polopravd a kdy pro něj názory jiných lidí

znamenají víc než dodržování elementárních principů morálky a hledání Boží pravdy. Před takovým přístupem velmi jasně varoval apoštol Pavel v dopise Galatským, když mluví o lidech, kteří zvěstují jiné evangelium:

◆ *Jde mi o přízeň u lidí, anebo u Boha? Snažím se zalíbit lidem? Kdybych se stále ještě chtěl líbit lidem, nebyl bych služebníkem Kristovým. (Ga 1,10)*

Vy však jste ,rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu', abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla. Kdysi jste ,vůbec nebyli lid', nyní však jste lid Boží; pro vás ,nebylo slitování', ale nyní jste došli slitování.

1. Petrův 2,9–10

Při rychlém a plošném šíření těchto nebiblických názorů jsou rizikovou (ohroženou) skupinou zejména vlašní křesťané, kteří dostatečně neznají základní pojmy křesťanství, resp. takoví, kteří křesťanskou víru berou pouze povrchně (např. ve smyslu příslušnosti k určité denominaci), ne jako základ, který má v životě křesťana nejvyšší prioritu.

Pro takové lidi, kteří stojí proti velmi dobře připraveným „agentům změn“, je pouze velmi obtížné rozpoznat, odkud přichází svod nebo jaké jsou jeho klíčové znaky. Důsledkem je obvykle více či méně rychlé přebrání těchto myšlenek, což vede až k celkové změně hodnot a světonázoru. Mezi standardní postupy patří zejména relativizování skutečnosti – „za určitých okolností se to dá říci i takto“, „každý má svou pravdu“, „je několik různých překladů Bible“, dále se využívá volných a parafrázova-

42 ZÁPAS O DUŠI

ných překladů Bible, citují se neúplně biblické verše, případně verše vytržené z kontextu apod.

Je velmi důležité si uvědomit, že v novodobém náboženství není problém říci, že je třeba věřit, že je třeba mít naději, v něco doufat, ale zpochybňována je právě ta část, v co věříme. Křesťané jsou v Bibli vyzýváni, aby usilovali o poznání Boha, aby právě skrze studium Božího slova a modlitbu stále více a více poznávali Boha, v něhož věří, aby znali základní pojmy křesťanství a Boží plán spásy hříšného člověka. To tvrdil i Martin Luther ve své tezi „sola scriptura“. Tato myšlenka je však v nové spiritualitě často potírána tím, že „křesťané už vědí dost a nemusí už tolik času věnovat studiu Písma“, resp. že je „lepší studovat volněji překlady Bible“. Pokud se mluví o Martinu Lutherovi, obvykle zůstane u konstatování, že je třeba brát si příklad z toho, že se tento člověk nebál realizovat změny ... Zde je na místě připomenout si Kristýnu Royovou, která Bibli předtím, než vyšla ve slovenštině, přečetla 49x v kralickém překladu. A jejím vyznáním bylo: „Kdyby se mě zeptali, jestli bych chtěla ještě jednou žít pro Krista takový život, jaký jsem prožila, tak bych s plným přesvědčením vyznala, že ano. A že kdybych ho mohla žít podruhé, usilovala bych ho žít s větší věrností, čistotou, tak, aby byl ve mně i skrze mne více oslavován můj Slavný Král, Ježíš Kristus.“ Kolik současných křesťanů přečetlo celou Bibli alespoň jednou?

Současný svod křesťanství je metodicky velmi dobře propracovaný, dá se zde hovořit o uzavřeném procesu, který

řídí člověk: marketingový průzkum – „vytvoření zákaznického produktu“ – řízení procesu – motivace – výsledky. Z hlediska jeho možného použití při evangelizaci má však tři zásadní nedostatky. První je využití nedůvěryhodných a pochybných pseudohumanistických filozofií, druhý je marketingový zákaznický přístup, který vede ke kompromisům se světem, zejména pokud jde o poselství, které se zde zvěštuje. Třetí výtka se týká samotného řízení procesu při evangelizaci a obrácení člověka – tento proces je ve skutečnosti řízen Bohem; člověk plní svou parciální roli. Jinými slovy lze říci, že snaha přiblížit se světu, být relevantní současné kultuře, se děje na úkor pravdivého zvěstování Božího slova, což je nepřijatelné. Dochází k ředění Božího slova, jeho mísení s jinými filosofiemi a náboženstvími, k jeho účelovému (nesprávnému) využívání (zneužívání) a vynechávání „nepohodlných částí“.

Snaha vybudovat dobře naolejovaný stroj na „výrobu křesťanů“ je naivní a troufalá. Velmi dobře to již v roce 1888 ve svém prorockém slově vystihl Charles Haddon Spurgeon:

Zdá se, že idea progresivního evangelia fascinovala mnohé. Pro nás je tato představa něco jako kříženec mezi nesmyslem a rouháním. Ve snaze dosáhnout takového účinku evangelia, aby došlo ke spasení široké veřejnosti, to vypadá tak, že postupně dochází k jeho změně. Protože je však zjevním vševědoucím a neměnicím se Bohem, je tak trochu odvážné pokoušet se o jeho vylepšení. Když vidíme před-

stavy pánů, kteří se ujali této drzé role, máme tendenci se smát; tento případ připomíná návrh krtků na vylepšení osvětlení slunce... Copak je evangelium jiné pro každé století? Nebo náboženství pro každých 50 let?

Ježíš řekl, „kažte evangelium všem stvořením“. Ale lidé se přestali zajímat o Boží plán: chtějí být zachráněni knězem, chtějí být zachráněni hudbou, chtějí být zachráněni divadlem, a nikdo neví, čím ještě! Dobře, mohou zkoušet tyto věci tak dlouho, jak se jim líbí; ale z těchto věcí nikdy nevyšlo nic jiného než úplné zklamání a zmatek, zneuctění Boha, znevažování evangelia, vyrábění tisíců pokrytců (jako na běžícím pásu), a církev zruinovaná na úroveň světa.

Pokud tedy řekneme, že zmíněný marketingový systém reprezentuje nejnovější verzi světského kolotoče v jeho plné výbavě, adekvátní by měla být i reakce křesťanů v biblickém smyslu slova. Jako řekl Ch. H. Spurgeon, nemusíme objevovat nic nového, jen se naplno vrátit k biblickým základům a na nich pevně stát.

První a nejdůležitější zásadou je první Boží přikázání: „Milovat budeš Pána Boha svého, celým srdcem, duší a celou svou myslí.“ Zde je třeba si opravdu uvědomit, jaké priority vyznáváme ve svých životech – tato musí být na prvním místě. Nejedná se zde v žádném případě o vnější projev zbožnosti – je to osobní věc ve vztahu k Bohu. I když nás některá současná kázání nabádají k tomu, abychom „navenek působili zbožně“, abychom „si v tomto směru brali příklad od muslimů,

kterí to umějí opravdu dobře“, abychom takto „dobře zapůsobili“ na ostatní, je zde třeba jasně odlišit povrchní, platonickou zbožnost od upřímného a skutečného vztahu s Bohem (Lk 18,9–14). Odlišit krátkodobý efekt s cílem zapůsobit, líbit se lidem, od vytrvalého běhu víry s cílem být věrný Bohu.

◆ *Nejen naoko, abyste se zalíbili lidem, ale jako služebníci Kristovi, kteří rádi plní Boží vůli a lidem slouží ochotně, jako by sloužili Pánu. Víte, že Pán odmění každého, kdo něco dobrého učiní, ať je to otrok nebo svobodný. (Ef 6,6–8)*

Naše skutečná oddanost Bohu a Jeho slovu se musí samozřejmě projevit v čase, který si vyhradíme ke studiu Božího slova a k rozhovoru (modlitbě) s Bohem. Pro křesťana by také mělo být samozřejmé, že je věrný svým zásadám a Boží pravdě všude tam, kam ho Bůh postaví – je jedno, zda je to v rodině, v práci, ve škole apod.

Před komentářem k druhému velkému přikázání je na místě zmínit další citát (z roku 1959) od A. W. Tozera:

Chyba současné evangelizace je v jejím humanistickém přístupu... Je doslova fascinovaná velkým, hlučným, agresivním světem s jeho velkými jmény, obdivovanými hrdiny, jeho bohatstvím a výstředními a pompézními slavnostmi. Milionům zklamaných lidí, kteří touží po světské slávě, ale nikdy jí nedosáhli, nabízí toto moderní evangelium rychlou a jednoduchou zkratku k tomu, po čem touží. Pokojná mysl, štěstí, blahobyt, prosperita, společenské přijetí, pozornost veřejnosti, úspěchy ve sportu, v obchodě, v zába-

vě a možnost příležitostně sedět při slavnostní hostině u jednoho stolu se slavnou osobností – to všechno na zemi a potom ještě i v nebi. Žádná pojišťovna nemůže z uvedeného nabídnout ani půlku.

V tomto rádoby křesťanském schématu se Bůh stává Aladinovou lampou, která poslouchá každého, kdo přijme Jeho Syna a podepíše členský průkaz. ... Toto hrubé nepochopení (překroucení) pravdy můžeme najít na pozadí mnoha současných evangelizačních aktivit. Určuje směr, určuje programy, rozhoduje o obsahu kázání, stanovuje kvalitu místních sborů a často i celých denominací, stává se vzorem (předlohou) pro náboženské spisovatele a formou vydavatelské politiky mnoha evangelizačních publikací.

Tento koncept křesťanství je chybný ve své podstatě, a když se dotýká duše člověka, představuje chybu smrtelně nebezpečnou. Ve své podstatě se jedná jen o mělký humanismus, který je spojený s nevýrazným křesťanstvím, aby mu tak byla přisouzena duchovní vážnost. ... Stále se začíná u člověka a u jeho potřeb a teprve potom se rozhlíží okolo po Bohu; právě křesťanství odhaluje Boha, který hledá člověka, a osvobozuje ho z jeho ambic. I z uvedeného textu vyplývá, že druhé nejdůležitější přikázání „Miluj svého bližního“ je sice navenek propagovaným cílem postmoderního křesťanství, ale spíše se zde jedná o platonickou a povrchní lásku. V době, kdy se více mluví o sebeú-

ctě a sebelásce, a to až způsobem modlářského uctívání sebe sama, se tak ustupuje z prvního přikázání – vztahu k Bohu, bez něhož ale není možná skutečná láska k bližním. Slabé křesťanství a slabý (falesný) humanismus má v této formě blíže k povrchní všejednotě New Age než ke skutečnému zájmu o Boha a lidi. To měl zřejmě na mysli i známý autor Dave Hunt, když řekl: „Mějte k lidem takovou lásku, abyste jim dokázali říct pravdu bez kompromisů.“

Pokud jde o studium Božího slova, už i v naší zemi je dnes třeba dát si velký pozor na to, jakou Bibli a jaký výklad používáme. Z hlediska věrnosti a spolehlivosti překladu lze doporučit Roháčkův, Evangelický, resp. Ekumenický překlad. Doporučuji se vyhnout např. překladu Nádej pre každého v různých verzích, kde jsou některé verše (z hlediska významu textu) přeložené nesprávně a zavádějícím způsobem. Z anglických překladů lze doporučit známou verzi KJB, NASB a English Standard Version, a naopak vyhnout se parafrázovanému překladu The Message.

Každý křesťan je zodpovědný za to, zda posuzuje učení a jeho ovoce, a akceptuje a následuje pouze to, které je evidentně v souladu se slovem Božím (Sk 17,10–12). I když je to někdy pracné a náročné, doporučujeme přesně a výstižně zacházet s pojmy (zejména těmi biblickými). Je třeba používat raději biblické pojmy, s jejich jasně definovaným obsahem než pojmy „moderní“. Podobné je to při hodnocení situací, kdy bychom se měli vyvarovat povrchnosti této doby, a např.

neoznačovat vše za komunikační problém, když je to ve skutečnosti problém lenosti, závisti, neochoty apod.

Je třeba vyhledávat kázání založené na Božím slově, věnované Písmu, které vysvětluje a vyučuje, s aplikacemi pro současnou dobu. Opačný postup, při kterém se začíná požadavky lidí (marketingový princip), na které se následně nabalují světské nauky a filozofie, a občas se přidá vytržený citát z Bible, považujeme za nesprávný a nebiblický. V této souvislosti je třeba si uvědomit skutečný význam slova ‚světský‘, který ve zkratce znamená to, že se chceme líbit druhým lidem (obecně), resp. že názory druhých lidí pro nás znamenají opravdu hodně. To je velmi podobné, pokud ne identické, s marketingem, kde se člověk snaží prodat produkt nebo být oblíbený (např. jako politik). Bible nám však slovy apoštola Pavla jasně říká:

◆ *Snažím se zalíbit lidem? Kdybych se stále ještě chtěl líbit lidem, nebyl bych služebníkem Kristovým. (Ga 1,10)*

Je třeba jasně odmítnout novodobou filozofii uctívání sebe sama. Křesťan má být oddaný Bohu a věřit v Ježíše Krista, a nikoli skládat naději ve vlastní síly a svůj potenciál (se všemi moderními nálepkami, které s tím souvisejí, jako je sebeúcta, sebeláska, sebeprosazování atd.). Na tomto místě, více než kdekoliv jinde, je vhodné připomenout si slova našeho Pána Ježíše Krista:

◆ *Tedy řekl Ježíš svým učedníkům: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten*

o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej.“ (Mt 16,24–25)

V současné době shonu, stresu a zejména psychického napětí je velmi důležité se zabývat poradenstvím. Na rozdíl od světa, který má své psychologické poradny, by se však církev měla výrazněji zasadit o rozšíření biblického poradenství. To si ce platí zejména pro pastory, ale i u běžných křesťanů je třeba podporovat vzájemnou mezilidskou pomoc v biblickém slova smyslu, a ne se odkazovat na jiné instituce, které „to zařídí“. V tomto případě se jedná o zbavování se odpovědnosti. Kdybychom chtěli parafrázovat podobství o milosrdném Samaritánovi, vypadalo by to tak, že když by se objevil člověk v nouzi, náhodný kolemjdoucí by mu nepomohl, ale odkázal by ho na instituce, které jsou schopny mu pomoci. Jistě i v chirurgii platí, že vážné případy musí řešit odborník, to ale neznamená, že se máme zbavovat odpovědnosti za pomoc bližním v každodenním životě; podobných situací, kdy je třeba a je možné pomoci, je nepoměrně více než těch opravdu kritických.

Na závěr jeden praktický příklad: Dnes se více než kdykoli dřív mluví o budování a pěstování vztahů. Je však důležité uvědomit si pozitivní, ale i negativní stránku budování vztahů. Pro křesťana je určitě dobré, pokud umí navázat kontakt s nevěřícím člověkem, s cílem zvěstovat mu evangelium. Na druhé straně však budování vztahů může přispět k sektářství, kdy je jednota sboru nebo skupinky nadřazená hledání pravdy. V praxi to může znamenat, že pokud se vyskytne pro-

46 ZÁPAS O DUŠI

blém, následuje paušálně obhájení člena skupinky, bez ohledu na jeho spoluúčast na vině, což škodí jak uvedenému členu, tak to zároveň vysílá špatný signál jiným křesťanům či nevěřícím o tom, že „křesťanská skupinka“ nevydala svědectví pravdě, ale spíše své jednotě. Jiným příkladem může být např. podpis smlouvy o jednotě sboru a o poslušnosti autoritám ve sboru, jak se podepisuje ve sboru Saddleback Church Ricka Warrena. Propaguje se zde myšlenka, že „pro jednotu nesmíme připustit, aby nás odlišnosti roz-

dělily“, což je nebezpečný precedens skutečného hledání pravdy, při kterém se případný názorový konflikt řeší odchodem, resp. vyloučením „nespokojenců“ ze sboru. Opačný názor kdysi vyslovil reformátor Martin Luther, když řekl: „Je lepší, abychom byli rozděleni kvůli pravdě, než abychom byli spojeni v omylu.“

Ať nám všem náš Pán Ježíš Kristus pomáhá, abychom Mu zůstali věrní v každé době. Amen. ■

– www.mvt.sk –

Víkend výkladu Písma

DANIEL

Dr. Lance Roberts

1. - 2. března 2013

LEKCE:

- Celkový obraz
- Pilíře výkladového kázání a jeho úskalí
- Příprava výkladu 1. kap. Daniele
- Příprava výkladu 7. kap. Daniele
- Příprava výkladu 9. kap. Daniele
- Kázání k myslím a srdcím

ZÁMĚR/CÍLE:

- Pochopit celkový obraz knihy Daniel.
- Objasnit význam a postup výkladového kázání.
- Propracovat se klíčovými texty knihy Daniel a připravit si na ně kázání.
- Motivovat muže ke kázání/ vyučování knihy Daniel.

Zahájení je v pátek v 17:30 a ukončení v sobotu 17:15.

ČESKÝ
BIBLICKÝ
INSTITUT

Přihlašujte se na stránce

www.cbikromeriz.cz

Novinka v Poutníkové četbě

Jedině milostí

Charles Haddon Spurgeon

Ve své knize *Jedině milostí* představuje **Charles Spurgeon** jednoduchým jazykem Boží plán spasení, kterému může rozumět každý člověk. Autor volá čtenáře k vykročení na cestu pokoje, kde je člověku průvodcem sám Ježíš Kristus.

Jakýkoliv pokus potěšit Boha, založený na našich vlastních dobrých skutcích, přináší jen samospravedlnost a chladné srdce. Jedině Boží milost a milosrdenství proměňuje lidské srdce k lásce a vděčnosti Bohu.

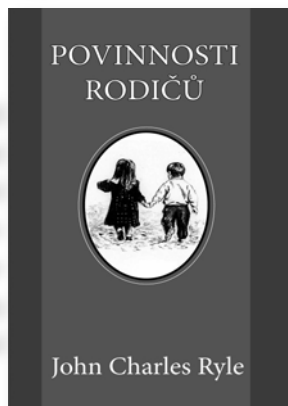
Brožovaná vazba, 156 stran, 168,- Kč

Aktuálně k tématu časopisu:

Povinnosti rodičů

John Charles Ryle

Důležitá kniha pro všechny rodiče, kteří se snaží vychovávat své děti v bázni Boží. Ukazuje, jaké povinnosti mají křesťanští rodiče vůči dětem, které jim Bůh svěřil. Krátké, působivé a snadno srozumitelné dílo, které je vedle Bible jedním z nejlepších zdrojů informací o rodičovské péči. Knihu by měli číst všichni, kdo skutečně touží vychovávat své děti na základě biblických principů.

Pevná vazba, 94 stran, 165,- Kč

www.PoutnikovaCetba.cz, Poutnik@PoutnikovaCetba.cz,

tel.: +420 472 741 623

Poutníková četba, Žandov 85, Chlumeč 403 39

**Objednávky časopisu, knih, nahrávek
a své připomínky, názory, náměty nebo články
posílejte na:**

zapasodusi@gmail.com

Nebo na adresu: **Zápas o duši, Veleslavínova 14
400 11 Ústí nad Labem**

Telefon do redakce: (+420) 411 440 021

**Dobrovolné příspěvky posílejte přiloženou složenkou nebo
převodem z účtu. Jako variabilní symbol použijte číslo uvede-
né na Vaší etiketě.**

Číslo účtu: 2600196560 / 2010 (Česká republika)
2600196560 / 8330 (Slovensko)

www.reformace.cz

Posláním občanského sdružení Reformace.cz je pomáhat jednotlivcům, místním sborům a dalším misijním organizacím naplňovat příkaz Pána Ježíše Krista nést Boží slovo do celého světa a vychovávat učedníky.

**Na webu naleznete: stovky nahrávek kázání a vyučování
• webový archiv časopisu Zápas o duši • úvahy a vyučování
• elektronické knihy • internetový časopis Reformace
• staré publikace ke stažení • videa
• a další.**

**HCJB vysílání v Rádiu 7 (www.radio7.cz)
pondělí 23³⁰-0⁰⁰, středa 17¹⁵-17⁴⁵, čtvrtek 5⁰⁰-5³⁰**

ZÁPAS O DUŠI © vydává Reformace.cz, Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 6
IČ: 41605012

Redakce a administrace: Veleslavínova 14, 400 11 Ústí nad Labem

Odpovědný redaktor: Jaroslav Kernal

Redakční rada: Radovan Hynek, Petr Papež, Klára Steigerová, Pavel Steiger,
Iva Suchá, Jan Suchý

Číslo 115, vyšlo 15. ledna 2013, ev. č. MKČR: E 11180

Tiskne Grafotechna print, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 – Stodůlky

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

ISSN 1804-2880